

Met z'n beitjes. Hesters gebrek. Een buurjongetje

Tine van Berken

bron

Tine van Berken, *Met z'n beitjes. Hesters gebrek. Een buurjongetje*. Met illustraties van Jan Sluijters.
H.J.W. Becht, Amsterdam ca. 1908 (3de druk)

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/witm001metz03_01/colofon.php

Let op: werken die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn.

digitale bibliotheek voor de Nederlandse letteren i.s.m.

HESTERS GEBREK. I.

Hesters gebrek.

I.

Hester wordt onderhanden genomen.

Mevrouw Vorden bracht de laatste dekschaal op tafel. Wim en Gerrit zaten al op hun stoelen en keken begeerig naar het groote stuk vleesch dat warm en geurig op den platten schotel lag.

Wim klakte met de tong toen een spersieboontje bij het neerzetten van de schaal op het tafellaken viel. Hij wou het met de vork oppikken, maar Gerrit voorkwam hem en hapte het meteen op.

Wim was boos. Hij gaf Gerrit een duw; nu werd Gerrit kwaad en schopte met zijn voet onder de tafel in de richting van Wim.

‘Is het uit?’ vroeg mijnheer Vorden met een stem waaruit duidelijk zijn ontevredenheid sprak.

Hij kon er nooit goed tegen, dat de kinderen aan tafel lastig waren, allerm minst nu, nu hij al uit zijn humeur was.

‘Ze hebben honger,’ zei Mevrouw zacht.

Mijnheer keek op zijn horloge. Zijn voorhoofd rimpelde zich. ‘Ja, we kunnen op één niet wachten; we moeten maar beginnen, 't is meer dan tijd.’

Gerrit knipoogde tegen Wim en beiden lachten. Ze waren nu weer goed.

Mijnheer sneed het vleesch. De borden van de jongens werden gevuld, en een oogenblik later deden ze al hun best ze weer leeg te maken.

Het eten was heerlijk en er waren bessen voor dessert. Toch was het geen vroolijk middagmaal.

Aan tafel stond nog een stoel, en die was leeg.

Het was de stoel van Hester.

‘Ze moet zeker schoolblijven,’ zei Mevrouw. ‘Wat zal ik met de bessen doen, - wat voor haar wegzetten?’

‘Deel ze maar onder de jongens,’ zei Mijnheer kort, ‘wie straf heeft, verdient geen dessert.’

Een oogenblik zagen Gerrit en Wim elkaar lachend aan. Ze hadden hun borden zoo zorgvuldig schoon gelepeld en bessen waren zoo iets erg

lekkers; maar - Hester hield ook van bessen, en -

‘Ik dank u,’ zei Gerrit, terwijl hij zijn bord met beide handen vasthield, en maar liever niet naar de bessen keek, die er zoo verleidelijk uitzagen.

‘En jij, Wim?’ vroeg Moe. Kleine Wim schraapte zijn keel.

‘Ik niet zoo'n heeleboel,’ kwam er eindelijk.

Mevrouw glimlachte, gaf den kinderen elk een hapje en liet de rest op het schaalpje.

Haastig werd er aan de bel gerukt.

Leentje, die in de keuken aan het eten was, nam nog een hapje, legde toen haar vork neer, schikte haar boezelaar terecht, at onder die bedrijven haar mond leeg, en ging opendoen.

Een jong meisje stormde de trap op.

‘Is er al gegeten?’ vroeg ze terwijl ze zich met bijzondere vlugheid van hoed en mantel ontdeed.

‘O, al lang!’ zei Leentje.

Toen ging Hester naar binnen.

Haar vader stond juist van tafel op.

‘School moeten blijven?’ vroeg hij, na Hesters groet vluchtig beantwoord te hebben.

Hester knikte. Ze wist dat het haar vader al-

tijd griefde, als ze niet haar best deed op school.

‘Lessen niet gekend?’ klonk weer Mijnheer Vorden's stem. ‘Of hadt je je werk niet af?’

De tranen sprongen Hester in de oogen. Och ja, ze had het wel af gehad, den heelen vorigen avond had ze druk zitten werken. Tien sommen had ze gemaakt; vijf, die opgegeven waren en af moesten, en vijf, waarvoor aparte goedkeuringen gegeven werden.

‘En?’ vroeg Mijnheer, toen het meisje zweeg.

‘Ik heb vanmorgen mijn schrift vergeten mee te nemen.’

Mijnheer Vorden stoof op. Was dat nu niet jammer van al het werk dat ze gemaakt had? Kon ze zich dan niet eens even bedenken voor ze naar school ging, en alles behoorlijk nagaan?

Nu had ze zeker weer een slecht cijfer voor haar rekenen ook. En den vorigen keer was haar rapport ook niet zoo schitterend geweest. Alles door dat ellendige vergeten!

‘Gerust, als je neus niet vastzat, vergat je dien ook nog!’

Wim lachte, maar omdat niemand meedeed, hield hij plotseling op, en stopte den veter in, die uit zijn schoen hing.

‘Heb je aan je boezelaar gedacht?’ vroeg Mevrouw.

Hester schrok ervan. Neen, dat had ze vergeten.

‘Dat is jammer, want nu kan het niet meer meegewasschen. - Je hebt toch zeker vóór je naar school ging wel even boter besteld? Ik heb het je tenminste wel tienmaal gezegd. Maar er is nog niets gebracht, 'k heb me vanmiddag moeten behelpen. - J e h e b t toch wel boter besteld?’ vroeg Mevrouw na een poosje, omdat Hester niets zei. Ze wist het al, toen ze het meisje maar even aanzag.

Hester kon bijna geen antwoord meer geven. Haar stem haperde. Ze had het eerst vóór schooltijd willen doen, maar toen had ze het vergeten. En na schooltijd, - och, toen ze met haar strafwerk klaar was, had ze aan niets anders gedacht, dan maar zoo gauw mogelijk thuis te komen.

Mijnheer Vorden ging de kamer uit, Mevrouw zuchtte, Hester at, of probeerde te eten, want veel trek had ze niet. Ze was maar blij, toen ze de tafel kon afnemen en den boel in de keuken zetten.

‘Hier, ga Pa maar eens een kop thee brengen,’ zei Mevrouw na een poos.

Hester ging naar de voorkamer.

‘Alstublieft, Pa,’ zei ze, en haar stemmetje klonk heel deemoedig.

Mijnheer had medelijden met zijn dom dochtertje.

‘Kom, Hes, nu maar weer vroolijk!’ zei hij. ‘Je moet maar eens een beetje streng voor jezelf zijn. Ik zou iedereen avond een lijstje maken, en daarop schrijven, waar ik den volgenden dag aan denken moest. Begin er vanavond mee, en zie dan eens, of je het niet een heel eind brengt op die manier. Zul je het doen, meid?’ -

Hester beloofde het. Ze nam de hand, die haar vader haar toestak. Veel zei ze niet, want ze vertrouwde haar stem niet te best. Die deed zoo raar als ze sprak, die beefde en trilde. Maar ze hoefde ook niet veel te zeggen.

‘Breng me straks nog maar een kop thee!’ zei Mijnheer, en het klonk vroolijk en opgewekt, of er niets gebeurd was. - ‘Ik moet uit vanavond.’

Hester ging, blij dat ze wat voor haar vader doen kon. Ze was al bij de deur, toen Mijnheer haar terugriep.

‘Wat ga je doen?’ vroeg hij.

‘Een kop thee voor u halen,’ zei Hester verbaasd.

‘In je hand?’

Beschaamd nam Hester den kop, dien ze vergeten had, en ging ermee naar binnen.

‘Niet vergeten, hoor!’ riep hij haar lachend na.

Toen haar vader weg was, en de kleintjes naar bed gebracht werden, kreeg Hester haar schoolwerk voor den dag.

‘Heb je veel te doen?’ vroeg Mevrouw.

‘Neen Moe, niet erg veel.’

‘Dan zou ik eerst mijn handschoenen eens gaan stoppen, anders komt er niets van,’ ried Mevrouw.

Hester beet zich op de lip.

‘Wat is er?’ vroeg haar moeder.

‘Ik heb mijn handschoenen op school laten liggen,’ kwam er eindelijk.

Mevrouws geduld was ten einde. ‘Hoe is dat nu mogelijk, Hester! Werkelijk, een meisje als jij heb ik nog nooit gezien. Donderdag kom je thuis met een gaatje in je nieuwen handschoen. - “Maak het nu meteen even, vóór het verder gaat,” zei ik. “Ja, Moe, dadelijk!” - Maar, jawel, Vrijdag kwam de top er al door. “Heb je het nog niet genaaid?” - “Och, Moe, wees maar niet boos, ik zal het dadelijk doen.” Natuurlijk is er

weer niets van gekomen. Zaterdag precies hetzelfde, en nu, Maandag, laat je ze warempel op school!’

Hester boog het hoofd en greep in haar tasch om de noodige boeken te zoeken. Zonder verwijl begon ze nu aan haar werk.

Toen haar vader om negen uur thuis kwam, was ze nog bezig.

‘Ben je nog niet klaar?’ vroeg hij vriendelijk. ‘Wat doe je daar?’

Hester kreeg een kleur, ze had het ongelukkige papier wel willen wegstoppen, maar Mijnheer nam het haar uit de hand en las: ‘Onvoltooid toekomstige tijd: Ik zal, gij zult, hij zal, wij zullen, gij zult, zij zullen,’ en dan met een accolade: ‘vergeten.’

‘Dat moet ik voor de teekenjuffrouw maken, vijf werkwoorden, omdat ik niet aan mijn veer gedacht heb.’

Mevrouw zag Mijnheer hoofdschuddend aan.

Hester ging voort met haar werk. Toen zo klaar was, had ze een stram gevoel in haar vingers van het pennen.

Ze was blij, dat de nare dag om was, en ze had wel dadelijk naar bed willen gaan. Toch pakte ze eerst de schriften en boeken in haar

tasch en maakte volgens afspraak een lijstje van al wat ze voor den volgenden dag noodig had.

‘t Zal me benieuwen of je nu nóg wat vergeet,’ zei haar moeder. Ze had weinig hoop, dat Hester zich beteren zou.

‘Dat zal Moe nog meevallen, hè Hes?’ zei Mijnheer, en hij gaf zijn meisje een zoen.

Hester zei niets. Ze dorst niets meer beloven. Ze had bet al zoo dikwijls gedaan, en toch haar woord niet gehouden.

Op haar kamer zag ze het lijstje nog eens goed na, of ze ook nog iets vergeten had. Neen, ze kon niets bedenken. Toen ging ze naar bed. Het had haar goedgegaan, dat Pa nog op haar vertrouwde; - misschien zou ze het nare gebrek nog eens afleeren. Ze hoopte het van harte, en sliep rustig in.

II.

Haar recept.

Het is twee weken later, een Zaterdagmorgen.

Hester heeft woord gehouden. Ze heeft haar best gedaan. Elken avond vóór het naar bed

gaan, heeft ze een lijstje gemaakt van de dingen waaraan ze denken moet.

Den heelen volgenden dag draagt ze dat lijstje bij zich en haalt door, wat niet meer nodig is.

Het lijkt een recept, dat stukje papier, en het is ook een recept voor Hesters kwaal: vergeetachtigheid.

Vroolijk komt ze thuis. De posten op haar lijstje zijn alle doorgestreept. De schooldag is om. Ze heeft een boek uit de bibliotheek gekregen.

Hester is dol op lezen, en zodra het koffiedrinken is afgelopen, begint ze. Een uur lang leest ze aan één stuk door. 't Is een prachtig boek: *S p e e l v o o r d e M u z e !* heet het. Het is de geschiedenis van een meisje, dat, op het land, bij boeren opgevoed, op zesjarigen leeftijd bij haar vader en haar zuster thuis komt. Er is geen huis met haar te houden; ze is koppig, verwend, ongemanierd, breekt den boel, wil niet leeren en maakt het haar oudste zuster verbazend lastig.

Hester vindt het een heerlijk boek, ze gaat er heelemaal in op. Hoe zal het afloopen, hoe zal die kleine woesteling, die Germaine met haar wilde haren, nog ooit een ordelijk, behoorlijk meisje wor-

den? Met aandacht leest ze voort, de vingers in de ooren, om niet gestoord te worden door het gebabbel van Wim of Gerrit.

‘Hes!’ zegt Mevrouw opeens, terwijl ze haaiende hand op den schouder legt. En als Hester verwezen opziet: ‘Ik heb wat voor je te doen vanmiddag.’

Hes is niet onwillig. Ze doet het boek dicht maar houdt er toch nog even den eenen vinger tusschen: mogelijk hoeft het nog niet dadelijk, dan kan ze meteen weer voortgaan met lezen.

‘Je moet een paar boodschappen doeu, meid, - denk je er wel aan, dat je Woensdag jarig bent?’

Het boek is dicht. Hester lacht, - ja, daar denkt ze wel aan.

‘Nu, dan moet je eens naar Rika Melling en naar Polly van Willes gaan, en vragen of ze plezier hebben om Woensdag bij je te komen.’

Hes heeft een kleur gekregen. Rika en Polly allebei!

‘Wat dól-, dolprettig, Moe!’ En ze springt op en geeft Mevrouw een zoen die klapt.

Mevrouw Vorden glimlacht. Hester gaat het haar wat opmaken. Ze schudt het hoofd, dat het haar als manen heen en weer vliegt, kamt en schuiert

het flink, en maakt dan een vlecht, zoo stijf of het touwwerk is.

‘Weet je wat nu jammer is?’ zegt Mevrouw.

‘Wat dan, Moe?’ Ze is in een stemming om niets jammer te vinden.

‘Dat je 's avonds pianoles hebt.’

‘Ja, dat is wel jammer. Dan moeten Riek en Polly maar een uurtje wachten?’ vraagt ze, maar haar stem klinkt erg teleurgesteld.

‘Ja, - dat moet wel, - want het zou je zeker wel erg spijten, als je je pianoles moest missen.’

Het meisje zag verrast op. ‘Meent u het, Moe,’ vraagt ze, - ‘mag ik de les afzeggen?’

Het is voor mevrouw Vorden moeilijk, rustig op haar stoel te blijven zitten, op zoo'n heftige manier wordt ze door haar oudste omarmd.

‘Maar, beleefd vragen of de juffrouw er niet tegen heeft!’ zegt ze, als Hester met een vroolijk hart haar matelothoed opzet. ‘En breng dan ook een ons gestampte mangelen mee!’

‘Voor een pudding? - O, Moe, wat heerlijk!’

‘Dat zijn heel wat boodschappen tegelijk. Zou je ze niet op je lijstje schrijven?’

Hester lacht hartelijk. ‘Dat zal ik niet vergeten,

Moe, ik moet alleen maar aan mangelen denken. Naar Pol en Riek ga ik vanzelf, en de pianojuffrouw, - naar haar ga ik het eerst van allen toe.'

'Nu, tot straks dan, dag Hes!'

En Hes gaat de deur uit.

Neen, ze vergeet het niet; maar de pianojuffrouw is niet thuis, die kan ze dus niet spreken. Maar dat is minder. Ze zal er morgen, of overmorgen, nog wel eens aanlopen. Riek en Pol mogen beiden komen.

Het treft zoo prachtig, dat ze op Woensdag jarig is, nu heeft ze bijna den heelen dag, want om twaalf uur is ze al vrij.

Het allerlaatst stapt ze den koekbakkerswinkel in en doet haar boodschap, dan keert ze opgewekt terug. Alles, alles is afgelopen, en ze heeft een goed half uur voor ze eten gaat.

Nu kan ze heerlijk nog even lezen.

'Komen de meisjes?' vroeg Mevrouw.

'Ja, Moe!' Hester ziet op uit haar boek. 'Ik heb het zakje aan Neeltje gegeven.'

'O, de gestampte mangelen, - goed, kind. - En ben je nog bij de pianojuffrouw geweest?'

Hester is juist aan een bijzonder boeiend ge-

deelte. Ze kan de oogen bijna niet van het boek afhouden.

‘Ja, Moe,’ zegt ze eindelijk verstrooid.

Mevrouw laat haar verder met rust lezen. Hes verdient het wel tegenwoordig; ze doet zoo goed haar best, - ze mag wel eens wat hebben!

Maar Gerrit en Wim zijn boos. Ze kunnen niet begrijpen, dat hun zus niet liever met hen speelt, dan den heelen middag in zoo'n boek te turen.

‘Staan er platen in?’ vraagt Gerrit.

‘Neen,’ Hester schudt het hoofd.

‘Nou!’ zegt Gerrit kwaad. Dan kan hij er heelemaal niet bij. ‘Och, laten we dan maar paardje doen!’

Kleine Wim doet mee; hij is natuurlijk paard.

III.**De jarige op school.**

't Is Woensdag.

Op school zit een meisje met een erg bedroefd gezichtje. Haar vlecht hangt haar over den schouder recht naar beneden. Ze houdt het hoofd gebogen. Twee tranen biggelen haar langs de wangen; maar den mond houdt ze krampachtig gesloten. Ze wil niet huilen.

De onderwijzeres voor de klas ziet rood. En scherp klinkt haar stem, als ze zegt: 'Nee, Hester Vorden, mij maak je niets wijs met je praatjes. Een meisje, dat haar thema's maakt, zal haar schrift niet vergeten. Er zal wel niet veel staan in dat 'vergeten' schrift.

'Je moest het werkwoord *m e n t i r* maar eens drie keer maken, dat komt beter uit dan *o u b l i e r*!'

Mentir, liegen! - Nu kan Hes zich niet langer

bedwingen: ‘Ik lieg niet, ik heb ze gemaakt!’ en ze barst in snikken uit.

Op de voorste bank steekt Riek Meiling aarzelend den vinger op. Ze had het al lang willen doen. Maar Sneeuwvitje - ze wordt Sneeuwvitje genoemd omdat ze, juist als het meisje uit het sprookje, ‘rood als bloed, wit als sneeuw en zwart als roet’ is - Sneeuwvitje is een beetje bleu. Ze komt er niet heel gauw toe, iets te doen.

‘Wel?’ vraagt de juffrouw.

‘Ik weet, dat Hester haar werk afhad, we hebben het gisteravond samen gemaakt!’ klinkt het beschroomd.

‘Zoo! Je weet, dat ik niet van dat samenwerken houd, - en, wat Hester Vorden betreft, - het doet me voor haar genoeg, dat ik me vergis. - Nu maak je drie keer: o u b l i e r . Je blijft om twaalf uur na.’

De arme jarige zit er bij met een treurig gezicht terwijl de andere meisjes de thema oplezen.

Moet ze nu schoolblijven? Dat is een slecht begin van 't jaar. Wat zullen Pa en Moe wel zeggen, en wat afschuwelijk vervelend voor Polly en Riek, om een uur op haar te wachten!

Ze heeft nogal zoo'n mooie paraplu van haar

ouders gekregen, omdat ze in den laatsten tijd zoo'n flink meisje was, - en nu! -

Als de Fransche les is afgelopen, is er handwerken. 'Ik heb geen vingerhoed ook bij me,' fluistert ze tegen Polly, die naast haar zit, en met een hopeloos gezicht ontvouwt ze haar stoplap. Dit lijkt haar wel het toppunt van menschelijk ongeluk, geen vingerhoed te hebben onder de handwerkles. Want dat is een teer punt bij de juffrouw, daar kan ze in 't geheel niet tegen, dat meisjes naaien of stoppen zonder zoo'n onmisbaar stalen of zilveren voorwerp.

Pol heeft medelijden met haar.

'Neem den mijnen maar,' zegt ze, 'ik geef er niet om.'

Maar dat wil Hester niet, Polly krijgt er evengoed straf voor. Maar Polly dringt er op aan: 'Ik geef er niet om,' zegt ze, 'en het is nog beter dat we beiden schoolblijven en ieder drie werkwoorden maken, dan dat je er alleen zes hebt. Dan'

Ze houdt even op met fluisteren, want de juffrouw ziet haar streng aan; maar na een poos, als de 'geduchte' zich omgekeerd heeft, acht ze de kans schoon, en rad zegt ze: 'Dan zijn we gelijk klaar!'

Het schijnt dat de juffrouw het voorzien heeft, plotseling keert ze zich om: ‘Schrijf Polly van Willes voor slecht op,’ zegt ze tot het meisje, dat de lijst houdt, en dan tot Polly: ‘Wat zei je daar tegen Hester?’

Hester kleurt. Ze voelt, dat er iets op haar schoot gelegd wordt. Het is Polly's vingerhoed.

‘Ik vroeg of Hes ook een vingerhoed voor me te leen had, ik heb den mijnen vergeten.’

‘Heel mooi!’ zegt de juffrouw nu, ‘dat is dubbel dom, praten en vergeten!’

‘En jokken,’ denkt Polly, maar ze wacht zich wel iets te zeggen, en daar blijft het bij.

Hester durft bijna niet opzien; ze zit met het noodlottige ding aan den vinger, het schijnt haar te branden. Het treft ook juist zoo ongelukkig, want Polly's vingerhoed is van parelmoer, en zij is de eenige in de klas, die er zoo een heeft. Het is een beeldig dingetje, doorschijnend parelmoer met een zilveren band er om en haar naamletters, P.v.W., er in gegraveerd. Als de juffrouw nu straks kwam om het werk na te zien, zou ze het zeker merken.

Daar begint ze al; ze gaat rond bij alle meisjes, Hes is een van de laatste bij wie ze komt.

Ze heeft den vingerhoed afgedaan. Onder de tafel

houdt ze hem, in de linkerhand. 'Waar is je vingerhoed?' vraagt de juffrouw dadelijk; ze schijnt een talent te hebben, om op het eerste gezicht iemands fouten en tekortkomingen te raden. En onze meisjes hadden veel fouten, en ze schoten nogal eens in een en ander tekort, en daarom sympathiseerden ze niet zoo erg met de juffrouw en vooral hadden ze weinig bewondering voor haar buitengemeene opmerkingsgave.

'Ik heb geen vingerhoed,' zei Hester zacht; het speet haar, dat Polly nu zoo weinig plezier van haar opoffering had en ze was bang, dat die haar flauw zou vinden, maar ze dorst toch niet anders.

Maar opeens, daar rolt haar iets van den schoot, 't Is wit en blinkend en - rikketik - daar springt het tot voor de voeten van de juffrouw.

Hester ziet rood tot over de ooren, Polly bukt zich diep over haar werk.

'Raap eens op!' klinkt het streng. Hester gehoorzaamt.

'Polly van Willes, hoe komt die vingerhoed hier? - Wat is dat voor een ongepaste grap, je te houden of je er geen bij je hebt?'

'Ik heb....' Polly ziet nog altoos op haar

stoplap. Zenuwachtig prikt ze met de naald links en rechts in het werk.

‘Bederf je lap niet, en zie me aan, als je spreekt!’

De juffrouw is echt boos, haar stem beeft terwijl ze spreekt. In de klas is het doodstil.

‘Ik heb Hester mijn vingerhoed gegeven, omdat ze anders straf kreeg, - en - en ze is jarig vandaag.’

‘Blijft beiden om twaalf uur zitten!’

Polly zet een scheef gezicht achter den rug van de juffrouw en het was maar goed, dat die het niet zag, want ze had de beste bedoelingen met de meisjes.

Toen beiden na afloop van de lessen zitten bleven, en zich al voorbereidden op een massa strafwerk, kwam de juffrouw bij haar zitten, sprak haar ernstig en hartelijk toe, en het slot was, dat ze naar huis mochten, dat de jarige zelfs de drie werkwoorden werden kwijtgescholden en dat de juffrouw haar nog een heel prettigen dag en een gelukkig jaar wenschte op den koop toe.

‘Ze is toch wel aardig,’ zei Hester in de kleedgang, ‘ik ben erg blij, dat ik niet hoef school te blijven!’

‘Ja, ze kan wel eens aardig zijn,’ meende Polly genadig, en toen stormden beiden de breede schooltrappen af en de gracht op, waar Sneeuwwitje als een geduldig lammetje in de gloeiende zon heen en weer liep.

Dat was een pret, dat ze zoo gauw weg mochten! Die tranenrijke morgen nam nog een blij einde.

‘Zie ik er behuuld uit?’ vroeg Hester.

‘Neen, volstrekt niet!’ zei Riek goedig, ‘niemand zal er iets van merken. 't Zou naar geweest zijn als je op je verjaardag hadt moeten blijven!’

‘Ja, en nog wel om mijn vergeetachtigheid!’

IV.**Naar het tolhuis.**

Opgewekt maar warm kwamen de meisjes thuis.

De koffieboel stond klaar. Een schaal roode en witte bessen lachte haar vriendelijk toe, en een kop koffie met een taartje smaakte ook wel, al was het nog zoo warm.

‘Wat zijn de plannen van de dames voor dezen middag?’

De dames zagen elkaar vragend en lachend aan. Zij hadden nog geen ander plan, dan om eens recht veel pret te maken.

‘Wat wandelen?’ vroeg Polly.

‘Het is tachtig graden, ik zou maar niet te ver gaan,’ ried Mevrouw.

‘Hardlooptje doen,’ zei Gerrit, wiens ideaal het was, eens een vermaard hardlooper te wor-

den en die zich daarvoor zooveel mogelijk oefende. Vooral 's avonds vóór hij naar bed ging. Hij huppelde dan in zijn hansop door de kamer, het leidsel met de bellen om het middel, de gesloten vuisten voor de borst.

Maar de meisjes hadden niet veel zin in het 'hardlooptje-doen.'

'Weet je wat,' zei Mijnheer, 'wandelen naar de De Ruyterkade en laat je met de kettingboot naar het Tolhuis overzetten.'

Dat was een prachtig idee. In het Tolhuis was het frisch, en ze hadden, zoals Hester verheugd zei, nog een heerlijken tocht met de boot.

Geen halfuur later stonden de meisjes aan de gloeiende De Ruyterkade op de pont te wachten, die rustig en bedaard door het blauwe schitterende water naderkwam.

Hester had geld gekregen voor den heen- en terugtocht en ook voor vertering in het Tolhuis. Ze was overgelukkig. Het was zoo deftig om zelf kaartjes te nemen, en te betalen uit een splinternieuwe portemonnaie.

Ze rook er eens even aan toen ze het geld gaf en Polly en Riek moesten het lekkere roode leer ook ruiken. Ongelukkig viel er daarbij een dubbeltje

uit, en minder deftig stond het nu, dat de drie dames er om het hardst naar zochten. Tot aller genoegen werd de schat teruggevonden, uit het vuile zand weer opgedoken en veilig in een binnenzakje van de welriekende portemonnaie weggeborgen.

Polly was doodsbang geweest, dat de pont onder dat oponthoud weg zou varen, dat zou haar allen weer een kwartier gescheeld hebben. Daarom had ze als een onzinnige de naderende boot staan wenken en wuiven met parasol en zakdoek, om er den veerman attent op te maken, dat er een gezelschap aan wal stond, dat volstrekt mee moest.

De meisjes kwamen nog tijdig genoeg, want toen ieder met haar kaartje in de hand aan de uiterste grens van den steiger stond, was de boot nog komende.

‘Zouden we wat noten meenemen?’ vroeg Hester opeens; ze was in de gelegenheid om de meisjes te onthalen en noten vond ze een vorstelijke traktatie.

‘Zouden we wel?’ gaf Sneeuwwitje in bedenking, ‘is het niet raar, om ze aan een kar te koopen?’

Het was juist een kar met een berg van enkel noten, die Hester op den inval gebracht had.

‘Als het voor de menschen raar staat,’ zei Polly nu, ‘dan kunnen we het met een gerust hart doen, want ik zie nog geen ander mensch in deze brandende woestijn, dan de noten vrouw zelve, en die zal het ons niet kwalijk nemen.’

‘Vooruit dan maar!’ zei Hester, en daar ging het in den looppas naar de kar.

‘Hoeveel kosten ze?’ vroeg Hester, die met een vuurrood gezicht kwam aanhollen.

‘De boot is aan!’ zei Sneeuwvitje, en een doffe bons van de boot tegen den steiger zei hetzelfde.

‘Vier om een cent,’ zei de vrouw, die zoo juist ‘vijf’ had geroepen.

‘Geeft u alsjeblijft voor een dubbeltje,’ vroeg Hester met een kloppend hart; als de boot wegvoer, waren ze verloren.

De vrouw grabelde met de bruine gerimpelde hand door de noten, die met een licht rammelend geluid door elkaar rolden.

‘Waar motte ze-n-in?’

Ja, waar moesten ze in? Ze hadden niets bij zich.

Genadig haalde het oude menschje een vuile krant voor den dag met roode bessenvlekken. Ze zou de jongejjfrouwen wel helpen. Toen begon ze de noten af te tellen.

De jonge juffrouwen stonden op heete kolen. Eindelijk waren ze dan toch bediend, en een, twee, drie, daar vlogen ze nu echt in dolle haast den heeten steiger over.

Ze hadden nu werkelijk geen tijd te verliezen.

Polly liep voorop met het onsmakelijke kranten-peperhuis in de twee handen, den parasol onder den arm. Misschien droeg zehet onhandig, misschien was het papier wat vodderig, in elk geval, rik, tik, tik! daar rolden de noten op den houten steiger.

Polly bukte zich om ze op te rapen, maar och, nu verloor ze er nog veel meer.

‘Hoe zit het, komen jullie?’ riep de veerman.

Nu was het kiezen of deelen. De noten werden in den steek gelaten, Polly nam de overige - en dat waren er nog genoeg - in haar jurk, zoodat ze eindelijk buiten adem in haar witte rokje kwam aandraven.

Gelukkig was de pont geen salonboot en de jammerlijke entrée werd niet opgemerkt.

Buiten den veerman waren er nog een slagersjongen met een kolossale vleeschmand, een slordige vrouw in een uitgezakte regenmantel, dien ze voor japon scheen af te dragen, en een dikke jongen met een vettig, paarsrood gezicht, die een manden

kinderwagen vol pakjes en boodschappen op de pont had gereden, en nu van zijn vrijheid genoot door uit alle macht in het water te spuwen.

‘Willen we de noten verdeelen?’ stelde Polly voor.

‘Neen,’ zei Riek, ‘straks, als we aan het Tolhuis zijn. 't Staat zoo dwaas.’

‘Ja, je hebt makkelijk praten, jij hoeft den boel niet in je rok vast te houden,’ zei Polly snibbig, ‘en bovendien komt de helft er niet van over!’

Dit laatste argument hielp het best, en de meisjes begonnen nu de noten heel geheimzinnig bij vijven te verdeelen. Polly dacht, dat ze het al heel handig deed; maar dan had ze niet zoo hard fluisterend moeten tellen, en ook niet af en toe een nootje over het dek moeten laten rollen.

‘t Is lekker frisch op het water,’ zei Riek om de aandacht af te leiden.

‘Je ziet er anders niet heel frisch uit,’ zei Hester lachend, en werkelijk, Sneeuwvitje zag zoo rood, - ze stond heelemaal buiten de schaduw, en dan joeg elke vallende noot haar opnieuw het bloed naar het hoofd.

‘Ben ik warm?’ vroeg ze, verlegen door het gelach der anderen. - ‘Ik voel er niets van!’

‘Is 't niet een alleraardigst gezicht op de stad?’ riep Polly opeens, ‘kijkt toch eens, - en wat lijkt het water verbazend breed, als je er zelf op bent.’

‘Ik kan er bijna niet op zien, zoo flonkert het,’ zei Hester, ‘ik zal blij zijn als ik aan het Tolhuis ben!’

‘Ja, ik ook,’ zei Polly, ‘je kunt er zoo heerlijk wippen en schoppen. En er is zoo'n lekkere zweef!’

Polly hield niet van lange woorden; ieder begreep, dat ze den z w e e f m o l e n meende.

‘Ik zou toch eerst wel wat in de schaduw willen zitten,’ zei Rika, en Hester was 't heelemaal met haar eens.

‘Er zijn zulke aardige plekjes aan den waterkant. Dan kunnen we meteen onze noten opeten en wat limonade drinken.’

‘Limonade?’ vroeg Polly blij, en ze moest ook erkennen, dat het verkieslijker was op een koel plekje te zitten met een glas limonade vóór zich, dan met een hitte van over de tachtig graden op een open vlakte aan den ‘zweef’ te hangen, - ten minste voor een oogenblik dan.

‘Limonade?’ vroeg Rika ook, ‘o wat heerlijk!’

Hester was er trotsch op, dat ze haar vriendinnen zoo koninklijk onthalen mocht.

‘Ik mag twee kogelfleschjes frambozenlimonade bestellen, of citroen- - zooals jullie wilt,’ - zei ze goedig, ‘en dan moet ik er drie glazen bij vragen.’

‘Neem dan één frambozen en één citroen!’ zei Pol; en dat idee was prachtig, dan genoten ze van allebei.

‘Het zal toch niet hinderen, om het door elkaar te drinken?’ vroeg Rika.

‘O, Sneeuwwitje, wat ben je toch een onnoozel lammetje,’ zei Polly, en Hester, hoewel ze veel met Riek ophad, moest ook lachen, al gaf ze ook tegelijkertijd Rika's arm een vriendelijk drukje.

De reis was volbracht. Onze passagiers waren de eersten, die uitstapten.

‘Holla!’ riep de dikke jongen met den mandenwagen haar achterna. En toen ze met haar drietjes de hoofden omwendden, hield hij haar in de verte een verloren noot voor.

Hester maakte een voornaam gebaar, om hem te beduiden, dat hij zijn vondst behouden mocht, waarop hij met een: ‘Vooruit dan!’ dop en noot in een ommezien tusschen de kaken verbrijzelde.

De meisjes hadden er niet op gewacht. Ze waren met groote deftigheid - ongerekend dan

de verdacht uitpuilende en rammelende zakken - voortgeschreden, juist als het jongen dames past, die van plan zijn in een groot café zulk een enorme vertering te maken.

Ze stonden voor het ijzeren hek.

‘Nu!’ zei Hester, met een uitnodigend gebaar; ze had een gevoel alsof ze de gasten in haar slottuin binnenliet.

Maar Polly hield haar terug. ‘Kost het geld?’ vroeg ze met gedempte stem; ze meende in de verte een portier te zien.

‘Neen,’ zei Hes, en werktuiglijk voelde ze naar haar zak. Opeens werd ze vuurrood, en trok de anderen bij de armen uit den tuin terug.

‘O, kom eens even mee,’ zei ze ontdaan. ‘Ik moet eens zien, - ik geloof - O, als het zoo was, zou het vreeselijk zijn.’

Met ontstelde gezichten liepen de meisjes met haar mee een eind verder den weg op. Wat was er; was het iets verschrikkelijks?

Hester grabbelde wild in haar zak, wat een dwaas leven maakte. ‘Och, houdt jullie even vast,’ vroeg ze, en vóór de anderen er op verdacht waren, hadden ze de beide handen vol noten.

Rika blikte schuw om zich heen, maar er was niemand, en bovendien had ze te veel met Hester te doen om op zichzelf te letten.

Daar stond Hester, den witten zakdoek in de eene hand; in de andere - op jongensmanier - den leegen omgekeerden zak.

‘Weg!’ zei ze alleen.

‘Wát?’ vroeg Rika, die haar gedachte niet uitspreken dorst.

‘Haar portemonnaie natuurlijk,’ zei Polly droog; ‘zou ze nog op de schuit kunnen liggen, Hes?’

‘Op de boot?’ verklaarde Riek nu op haar beurt, want Hes keek zoo verwezen of ze totaal alle begrip verloren had.

‘Nee,’ - mismoedig schudde Hester het hoofd. Nu wist ze het al. Toen ze de noten betaalde, had ze even haar portemonnaie op het plankje van de kar gelegd, naast de stukjes kokosnoot. Ze dacht dat ze de noten in haar zak zou moeten bergen, - en - toen was de boot aangekomen, - en ze was bang geworden, dat ze te laat zouden komen, en - ze had haar nieuw portemonnaitje vergeten

‘Ben je er boos om, omdat ik het van jou

gekregen heb?’ vroeg Hester berouwwol aan Polly.

‘In het minst niet,’ zei Pol, ‘ik wou dat ik het je nóg maar geven moest, en dat jij je geld zoolang ergens anders geborgen hadt. Bijvoorbeeld, zoals ik, in den top van mijn handschoen.’

‘Heb jij geld?’ vroeg Hester, en haar gezicht klaarde wat op.

‘Ja, drie en een halven cent,’ zei Polly, terwijl ze haar schat voor den dag haalde, een cent en een twee-en-een-halve-centstuk.

‘En jij?’ vroeg Hester aan Rika. Maar Rika had niets bij zich.

‘Hadt je ten minste maar anderhalven cent!’ Hester hoopte nog, dat Rika die hebben zou, dan kon zij in haar eentje althans weer overvaren om de portemonnaie bij de vrouw terug te halen.

Ze zag Rika vorschend aan, ried haar, nog eens in haar zak te kijken; er zat toch mogelijk niet iets in een punt van haar zakdoek?

‘Neen,’ en nu werd Sneeuwwitje, hoe lankmoedig ze overigens ook was, toch een beetje boos, ‘neen, ik heb niets, ik heb totaal niets bij me; ik hoef nergens te kijken.’

HESTERS GEBREK. II.

‘Neem me niet kwalijk!’ zei Hester verslagen, ‘maar het spijt me zoo, ik hoopte dat je misschien wat zou hebben, al was het ook maar anderhalve cent.’

‘Maar we hebben geen halfje meer,’ zei Pol, ‘dus daarover hoeven we niet langer te praten. Kunnen we niet een van allen den veerman iets tot pand geven? - Hadden we maar een van drieën een horloge!’

‘Ja, daar hoeven we evenmin over te praten,’ zei Hester, ‘want dat hebben we ook niet, en we kunnen toch niet met een hoed of parasol of zakdoek aankomen.’

‘Zou je durven vragen, om voor niets over te gaan, en dat je dan later dubbel betaalde als je terugkwam?’

‘Ik niet,’ zei Hester, ‘jij?’

Polly dacht er over.

‘Kon je dien man maar een fooi geven,’ zei Rika.

‘Meer dan drie en een halven cent zou toch ook niet gaan, anders was het verstandiger maar den overtocht te betalen, hè Riek?’

Rika bloosde, Pol lachte hartelijk.

‘Bied er hem de noten bij aan!’ ried Polly.

‘Die ongelukkige noten!’ zuchtte Hester. Ze

had wel kunnen zeggen: ‘Die ongelukkige vergeetachtigheid!’ maar enfin!

‘O, kijk eens, daar rijdt warempel de vrouw met haar kar en jouw portemonnaie ook weg!’ schreeuwde Polly, en ze begon met haar parasol te zwaaien, als om haar, aan den overkant van het IJ, te roepen!

De eerste gedachte van Hester was, naar de aanlegplaats te snellen, den veerman tot eiken prijs, of liever tot geen enkelen, maar door smeekingen over te halen haar voor niet mee te nemen, en dan de vrouw met haar noten achterop te gaan. Maar och, er was geen boot te zien, heel in de verte lag ze doodbedaard aan den steiger, mogelijk was ze eerst over een kwartier weer terug. De meisjes zaten er schrikkelijk in.

Ze deden niet veel meer dan zuchten over wat had kunnen zijn, maar helaas niet zoo was, en haar dus niet veel verder bracht. Rika wou, dat ze maar zwemmen konden, Pol, dat er ijs lag, en Hester klaagde, dat het IJ niet gedempt was. Dat zou allemaal de zaak zoo eenvoudig en gemakkelijk gemaakt hebben.

Helaas, alles bleef zooals het was, en met al haar klagen kwamen ze niet verder.

Ze konden nog heel duidelijk zien, hoe de vrouw

met haar kar, langzaam sjokkend, de viaduct onderdoor ging. In spanning bleven ze haar nakijken.

Zou ze misschien plotseling de roodleeren portemonnaie in het oog krijgen en de kar in den steek laten om haar den welgevulden buidel achterna te komen brengen? Vijf en zeventig cent zat er in, vijf en zeventig! Hes had een gulden zakgeld van haar grootmoe gekregen omdat ze jarig was. Vijftien cent was uitgegeven voor kaartjes, tien voor noten, en nu de vijf en zeventig overige, - daar gingen ze in de spiksplinternieuwe portemonnaie de viaduct onderdoor!

Hester verloor de kar uit het gezicht, toen de vrouw, - toen verdween ook alle hoop.

‘Zou ze het heelemaal niet gezien hebben?’ vroeg Rika bedrukt.

‘Misschien is 't portemonnaitje van haar kar gegleden en ligt het aan den overkant in het stof,’ zei Polly.

Maar dat idee vroolijkte geen van allen op. Het was ook zoo iets wanhopigs, dat een breed water tusschen haar en het gewenschte voorwerp lag.

‘Nu krijgen we geen limonade,’ zuchtte Hes ter, terwijl ze met de tong klakte om te toonen, dat ze dorst had.

‘En we kunnen ook niet schoppen of wippen of zelfs niet onder de boomen zitten, want hier is geen boom zoo hoog als mijn arm,’ zei Pol.

‘We kunnen niet eens meer naar huis!’ klaagde Rika en dat klonk zoo hopeloos en droevig, dat Polly het uitschaterde.

‘Ja, we kunnen wel,’ zei ze toen, ‘over Durgerdam en Schellingwou en Zeeburg of zoo, ik ken die plaatsjes zoo goed niet.’

‘Dat zal zeker wel een dag loopen zijn?’ vroeg Hester.

‘Het heele IJ om?’ zei Rika met zwakke stem; ze begon te vreezen, dat ze het ouderlijke huis in langen tijd niet weer zou zien.

‘Ja, niet tot IJmuiden,’ zei Polly knorrig; ze was de oudste en het meest bij de hand. Ze zag altijd een beetje op Rika neer, omdat die nogal achterlijk en dom was in de klas. Overigens mocht ze haar best lijden, want Sneeuwwitje was het zachtmoedigste en meest tevreden schepseltje, dat zich denken liet.

Ze spraken nu een boer aan, die voorbijging. Zijn roodbruin gezicht glom, en het gladgekamde, door de zon gebleekte haar, dat onder de pet uitkwam, kleefde hem op het voorhoofd.

‘Nao Zeeburg?’ vroeg de boer, toen Polly het woord had gedaan, ‘ja, dan loop ie maor toe, rechtuut recht ân, en dán zâ je der wel komme as je taid het!’

‘Hoelang is het loopen?’ vroeg Polly nog.

‘Ja, een uurtje of twee, as je anstapt, - nou, goeie reis, hoor!’ En weg was hij.

‘Had ik toch mijn portemonnaie maar niet vergeten!’ zei Hester nu. Nog eens tuurde ze met de handen boven de oogen naar den overkant. Toen ging ze zuchtend de anderen achterna.

‘We moeten niet zoo erbarmelijk slenteren,’ zei Polly, ‘anders zijn we warempel vannacht nog niet thuis!’ En toen, den boer napratend: ‘Allo, vooruut maor! - Sneeuwvitje, zing een lied, dat geeft kracht!’

‘Wat zal ik zingen?’ vroeg Rika gewillig.

‘Iets toepasselijks, in elk geval,’ zei Pol vroolijk. ‘Aan d’ oever van een snellen vliet,’ kan je dat niet in een marschtempo voordragen?’

Hoe gewillig Sneeuwvitje ook was, dit was haar onmogelijk. Polly bedacht zich nog een poos, toen zong ze uit volle borst, zoo zuiver als haar stem het toeliet, - en nu en dan uit de maat, maar dat deed er niet toe:

‘Eindelijk was de dag gekomen
En plaats op de boot genomen,
Om met Rika on Pollien
‘Eens het Tolhuis te gaan zien!’

Polly deed haar best, en viel er op een woord al eens een verkeerde klemtoon, of moesten er hier of daar een paar woorden ingeslikt, en op een andere plaats één lettergreep voor drie dienen, - ik geef het aan ieder te doen zoo maar zonder voorbereiding een gedicht samen te stellen en tegelijk al zingende voor te dragen.

Het had werkelijk zijn nut, dat lied, hoe berispelijk het ook van vorm of inhoud moge geweest zijn. Want Rika gaf het weer moed, en Hester, de jarige, die schuld bewust en in een allertreurigste stemming achter de anderen aan had gesukkeld, knapte er weer wat van op. Eindelijk zong ze zelve lustig mee, verbeterde de woorden of maakte ze moedwillig nog dwazer. En ten slotten rustten de meisjes niet voor ze een gedicht van drie coupletten hadden vervaardigd, waarin het geheele noodlottige geval nauwkeurig en boeiend werd afgemaald.

De weg was lang en zonnig, en als de meisjes er zich niet flink tegen in hadden gezet, zouden

ze zeker den weg over niet anders dan geklaagd hebben.

‘Hola!’ zei Pol opeens, ‘zie jelui die rechte rij huizen, jongens? Dat is het eerste dorp, dat we op onzen weg ontmoeten! Het koste wat het wil - mits geen geld, want dat ontbreekt ons toevalligerwijze - maar we moeten te weten komen, hoe het heet!’

‘Het wordt een echte ontdekkingsreis,’ zei Hester. ‘De juffrouw zal wel verwonderd zijn over onze phonographische aardrijkskunde.’

‘Als je topographische, oftewel plaatsbeschrijvende bedoelt,’ zei Pol leerend, ‘mag je het wel zeggen,’ en toen tot een kleinen jongen, die met zijn vuile knuistjes in het stof lag te wroeten: ‘Hoe heet het hier, ventje?’

Het kind - het was een dikke jongen van een jaar of vijf - deed den mond, die half openstond, niet dicht, maar ook niet verder open. Hij bleef de meisjes kalm aanzien, en ging voort met zijn handen aan het zand nog vuiler te maken. Eindelijk veegde hij met den rug van de hand zijn morsig neusje af, wat zijn halve gezicht zwart verfde, en daarna nam hij heelemaal geen notitie

meer van haar. Hiermee scheen hij zijn volkomen onverschilligheid aan den dag te leggen.

‘Daar,’ zei Polly, ‘omdat je zoo'n vriendelijke jongen bent!’ en ze liet twee noten vallen.

Zonder nog iets te zeggen, grabelde de jongen de noten met een wijsgeerig gezicht naar zich toe, stak er een in zijn zak en begon de andere te kraken.

Op hetzelfde oogenblik kwam er tusschen de bloempotten, die voor het raam stonden, een vrouwenhoofd kijken met glad gescheiden haar.

‘Dankie voor mijn jongen,’ zei ze, en tot het kind: ‘Zeg dan dankie, Klaossie. - En hier bennen de daomes an Nieuwendam.’

Het hoofd verdween weer, de jongen begon aan zijn tweede noot, gooide den ‘daomes’ de doppen achterna, en de dames zelf stapten welgemoed verder.

‘Daar stond een karaf met water op de tafel,’ zei Rika met een smachtend gezicht.

‘O, heb je ook zoo'n dorst?’ vroeg Hester, ‘mijn tong kleeft aan mijn gehemelte vast.’

‘En de mijne is er heelemaal mee samengegroeid,’ zei Polly; ‘het water zag er onfrisch uit, vol bezinnsel, zeker had het een dag of drie

in die karaf gestaan, maar al wat ik aan geldswaarde bij me heb, zou ik willen geven voor één enkele teug!’

‘Ik ook!’ zei Rika, en ditmaal vond Polly haar bepaald geestig, ten minste ze lachte er wel vijf minuten achtereen om.

Het was er Rika anders volstrekt niet om te doen geweest, iets aardigs te zeggen, en ze liep dan ook met een allertreurigst gezicht verder, af en toe den mond opendoende als een visch die naar lucht hapt.

‘O, een melkboer!’ riep Hester blij, maar zuchtend liet ze er op volgen: ‘Hadden we nu maar geld bij ons!’

‘Hè ja!’ klonk het van Rika als een zwakke echo.

‘Weet je wat ons nog rest?’ zei Polly. ‘Niets dan de bedelstaf!’ en moedig trad ze het voorhuis binnen.

‘Volk!’ riep ze nu, en voor wie Polly kende, klonk het al heel bescheiden.

Een jonge dikke boerin kwam naar voren.

‘Wel?’ vroeg ze lachend terwijl ze twee rijen melkwitte tanden zien liet, ‘een glaosie melk, daomes?’

‘Een glas water, alstublieft,’ zei Polly. ‘We hebben geen geld bij ons, en we zijn zoo dorstig.’

‘Koman!’ zei de vrouw, ‘dat zullen we hebben,’ en ze hing de melkmaat, die ze al in de hand had, weer op aan het vat.

Toen ging ze naar het achterhuis en kwam met een groot glas water terug, dat ze aan Polly gaf, die het Hester ter hand stelde. Maar Hester gaf het weer aan Rika, en die dronk er eindelijk een derde van af, toen Hester een paar slokken, en Polly de rest.

‘Dank u wel!’ zei Riek vriendelijk.

‘Ik dank u ook wel,’ zei Hester.

‘En ik ook!’ Polly liet den laatsten druppel naar binnen wippen.

‘Nog een glaosie?’ Het klonk welgemeend, maar Rika en Hester, hoe dorstig ze ook waren, bedankten.

‘Nou, zeg geen nee as je ja meent.’

‘Alstublieft dan!’ zei Polly, en toen de boerin met het glas terugkwam: ‘Hebt u ook kinderen?’

De vrouw lachte: ‘Wouen de daomes ze dan alstemet wat in der spaorpot geven?’

Het was niet heel kiesch gezegd tegen onze kleine bedelaarsters, maar de vrouw meende

het zoo kwaad niet; het was alleen maar een grap, die ze zelf kostelijk vond.

‘Neen,’ vervolgde ze, ‘die heb ik niet, je kan je duiten sparen.’

‘We wilden ze wat noten geven,’ kwam Hester Polly te hulp.

‘Nou, even goede vrienden! Tot ziens!’ lachte de boerin; de meisjes bedankten toen nog eens en trokken verder.

‘Ik vond het erg pijnlijk,’ zei Hester, ‘het spijt me toch zoo, dat ik geen geld heb.’

Het was een klacht die nogal eens herhaald werd. Van Nieuwendam tot Schellingwou was het nóg een heel eind, en verbazend zonnig.

Polly zette daar haar drie en een halven cent om in een paar verschrompelde peren, die ze eerlijk deelde. En toen verder weer, de sluizen over.

Het was aardig loopen op die houten bruggetjes, en zeker zou dat in andere omstandigheden voor de meisjes een bron van vermaak zijn geweest. Maar nu, - het was haar hetzelfde waar ze liepen; moe, dorstig, gloeiend warm, hadden ze niets liever gedaan dan zich maar laten neervallen.

Ze gingen ook wel eens zitten van tijd tot tijd, maar uitgerust waren ze toch in het geheel

niet, en waar ze ook kwamen, nergens een koel, frisch plekje, nergens een flinke boom met breede schaduw.

Bij het 'Huis Zeeburg' was een tuin, daar leek het frisch, daar kon je ook melk krijgen en limonade, citroen- of frambozen- - naar keuze - als je geld hadt!

Hester had kunnen huilen, zoo ongelukkig voelde ze zich, want dat de anderen zoo'n naren middag hadden, was háár schuld.

Pol en Riek hielden zich goed.

De lange zonnige Zeeburgerdijk was geen aanlokkelijk vooruitzicht voor haar, maar Pol maakte zelfs de mismoedige Hester aan het lachen, door te zeggen, dat die weg volstrekt zoo afschuwelijk niet was, en dat zij, Pol, er ge e n e n k e l e s c h a d u w z i j d e aan kon ontdekken.

En bovendien, zei Polly, kon je nog wel in slechter conditie zijn. Wat was het, om maar één ding te noemen, niet heerlijk, dat geen van allen te nauwe laarzen aanhad! Zij was eens het Kalfje omgelopen bij een hitte van over de honderd graden - Pol zal wel niet overdreven hebben, dus we kunnen het veilig gelooven - toen had ze ook geen cent bij zich, of eigenlijk had ze

een tekort, want er liep een bedelaar achter haar, die onophoudelijk om geld vroeg, en Polly voelde zich altijd verplicht, elken bedelaar iets te geven. Maar wat de wandeling in haar oog nog het minst plezierig gemaakt had, was, dat ze splinternieuwe laarzen aanhad, die haar minstens vijf duim te kort waren. Pol had een uitmuntend timmermansoog, zooals ze zelve zei, dus ze kan zich onmogelijk vergist hebben. Dat was dus een vrij wat erger geval: een weg zonder eind, een hitte van over de honderd graden, laarzen waaraan vijf centimeter te kort kwam, géén geld, een lastige vervolger, die haar op de hielen zat, en bovendien van afstand tot afstand huizen met bordjes, waarop de aanlokkelijke mededeeling: ‘Versen melk vier cent per glas.’

Denk eens, vier centen maar, spotgoedkoop, en je niet eens te kunnen laven!

Rika en Hester vonden het zeker een allerpijnlijkste positie, maar ik geloof, dat ze toch nog meer medelijden met zichzelf hadden, dan met Pol, al had die er dan nog een paar nauwe laarzen bij gehad, en al was haar tocht ook onder nòg zooveel verzwarende omstandigheden geweest.

Aan alles komt een eind, en heel gelukkig

voor ditmaal - ook aan een wandeling langs den Zeeburgerdijk.

Maar nu hadden ze het onaangename bewustzijn, precies aan het andere eind van Amsterdam te staan, op een klein uur afstands van Hesters woning.

Het was ontzettend!

V.

De pudding.

De meisjes zijn thuis gekomen. Hoe, dat wisten ze, geloof ik, zelf niet recht. Maar er brak een oogenblik aan, dat Hester aan de schel trok en dat ze zelf bijna met de deur naar binnen rolde - zóó leunde ze er tegen - toeu die werd opengetrokken.

Ze dacht er niet aan, om Rika en Polly te

laten vóórgaan. Ze strompelde maar de trap op, zich aan de leuning optrekkend, en Pol en Riek volgden haar even lusteloos en onbevallig, zonder de minste notitie van Hesters onbeleefdheid te nemen.

‘Wel, meisjes!’ vroeg Mevrouw, ‘veel plezier gehad? Was het niet lekker frisch zitten aan het Tolhuis?’

Als eenig antwoord viel Hester op een stoel neer, terwijl ze met een beweging van de hand haar vriendinnen ook tot zitten noodde.

‘Wás het er niet prettig?’ klonk het nog eens verwonderd.

‘O, Mevrouw ...’ stotterde Polly; het was een moeilijk geval voor haar.

‘We zijn er heel niet geweest, Moe! Ik - ik heb mijn portemonnaie laten liggen op een notenkar en toen waren we aan den overkant van het IJ en toen moesten we heelemaal Zeeburg om!’

Mevrouw werd niet veel wijzer door het beknopt verhaal, maar Pol en Riek kwamen haar vriendin nu te hulp.

Hester, die tot nu toe niet veel opmerkzaamheid voor haar vermoeide gasten gehad had, stond nu op om ze een glas water te halen.

Mevrouw was er heelemaal ontsteld van. ‘Maar Hes, hoe is het mogelijk! - En hebben jelui nu den heelen middag niets gehad? - Wacht, ik zal je een glas spuitwater geven, dat smaakt beter!’

Polly en Rika kwamen heel gauw bij, maar Hester was nog heelemaal onder den indruk. Och, en dat de mooie roodleeren portemonnaie nu óók weg was!

Mevrouw zei niet veel, Hester was jarig en ze was er al genoeg voor gestraft. Maar jammer wás het.

En Grootmoe's gulden was mee verdwenen. Hes had er zich zooveel van voorgesteld! Ze had er wonderen mee denken te doen; eerst de meisjes royaal trakteeren, dan had ze een notitieboekje willen koopen - nu, dat kostte zoo'n schat niet - en als ze dát eenmaal had, zou ze zeker nooit meer iets vergeten; - voor Gerrit en Wim had ze een stuivers-drijftol willen meebrengen en de rest bewaren, tot Moe jarig was. - Nu waren al die plannen in duigen gevallen.

‘Ja, Hes, wat gebeurd is, is gebeurd, denk er nu maar liever aan, de gasten de vermoeienissen van den middag te doen vergeten. Vraag eens of ze mogelijk een taartje willen.’

Ja, dat wilden ze graag, al werd er kort daarop gegeten.

Mevrouw ging de tafel al dekken. ‘Wat er toch in die keuken is,’ zei Mevrouw, terwijl ze een stapeltje borden neerzette, ‘ik weet het niet. Maar het riekt er zoo vreemd, net naar anijsmelk. En die drinken we toch niet, daar is het nu wat warm voor.’

Toen kwam Mijnheer thuis. Hij lachte de meisjes braaf uit om haar heerlijken middag in het Tolhuis. Hij vroeg of ze niet een beetje dik waren van al die limonade, en zei dat ze maar flink eten moesten, en na het diner wat op de canapé gaan liggen, dan zouden ze wel wat opknappen.

Het was een rechte feestmaaltijd. Midden op de tafel stond een vaas met bloemen. De biefstuk geurde verrukkelijk; wat er in de dekschalen was, zal ik maar niet vertellen, maar het was iets heerlijks, en er bleef nog maar net genoeg over om de eer van den schotel te redden.

Toen kwam het dessert. Neen, Mevrouw had dien middag niet stilgezeten. Ze had een menigte bessen gestroopt; Gerrit en Wim hadden meegeholpen, vertelden ze met trots, en dat was ook

zoo; maar hun hulp was van dien aard geweest, dat niemand er van geprofiteerd had dan zijzelf, want het schoteltje bessen, dat zij hadden klaargemaakt, hadden ze ook zelf weer leeggegeten.

Nu hielpen ze ook weer goed mee, - met eten namelijk.

Maar eerst kwam de pudding, de heerlijke pudding waarvoor Hester Zaterdagmiddags de gestampte mangelen gehaald had.

‘Daar heb je het weer,’ zei Mevrouw, ‘nu is hier die vreemde lucht ook.’

‘Het riekt net naar suikerjannetjes,’ zei Polly, die een groot stuk pudding op haar bord kreeg.

‘Wat zijn dat?’ vroeg Rika. En Polly onderrichtte haar dat het anijsbeschuitjes waren.

‘Ja, het is een echte anijslucht,’ zei Mevrouw, terwijl ze wantrouwend den pudding bekeek, ‘ik geloof warempel, dat Neeltje er anijszaad in gekookt heeft’

Meteen schelde ze, en Neeltje kwam.

‘Wat heb je toch met dien pudding uitgevoerd, Neeltje, hij riekt zóó naar anijs!’

‘Ja, dat is ook zoo, mevrouw,’ zei Neeltje kalm, ‘maar ik heb er niets in gedaan dan de gestampte mangelen, die de jongejuffrouw gehaald

heeft, en nu u het zegt, - ze zagen er ook vreemd uit, zoo grauw. Ik heb er eerst zoo mijn strijd niet op gehad, maar 't waren net - en dat zullen het ook wel geweest zijn -'

'Gestampte muisjes,' viel Mevrouw haar in de rede, want het lange verhaal verveelde haar. 'Nu, dat treffen we!'

Hester had alles met een verschrikt gezicht aangehoord.

Nu had ze weer muisjes in plaats van mangelen meegebracht. Het liep haar niet mee, dien dag!

'Hes, Hes!' - haar vader schudde het hoofd, - 'heb je nog meer verrassingen voor ons vandaag? Of houdt het hiermee op?'

Mevrouw was teleurgesteld: 'Had me toch maar eens geroepen,' zei ze tegen Neeltje, 'nu is me die heele pudding bedorven.'

Op dat oogenblik werd er aan het onderende van de tafel een lepel opgestoken, en een blij kinderstemmetje riep:

'Lekker, lekker, een muisjespudding!'

Het was Wim, en Gerrit stemde met hem in.

Pol proefde ook eens, en Riek en Hester, en de muisjespudding werd opgesmuld onder luide kreten van blijdschap en verrukking.

Toen eindelijk het schaaltje leeg werd weggehaald, vroeg Mevrouw lachend: ‘Jullie vindt hem zóó heerlijk, zeg me nu eens wat ik voor het vervolg moet klaarmaken, een muisjes- of een mangelenpudding?’

Het was een strikvraag en ieder zweeg. Dit was eigenlijk al antwoord genoeg, maar eindelijk zei Gerrit: ‘In de week een muisjespudding, Moe, en 's Zondags een van mangelen!’

Nu wist Mevrouw het, en lachend stonden allen van tafel op.

VI.

Wat Hester nog meer vergat.

Ze zaten allen in de voorkamer aan de thee. Mijnheer vertelde een paar anecdoten. De meisjes lachten. Hester presenteerde schuimpjes.

Daar werd gebeld. Hes luisterde terwijl Neeltje opendeed. Bij voorbaat zag ze al haar lieve dikke tante en - een cadeautje! -

Er kwam iemand de trap op. Tegelijk sloeg de klok zeven.

Hester kleurde. Toen werd ze bleek: de pianojuffrouw trad binnen.

‘Wel, dat 's aardig van u, juffrouw, dat u ook komt,’ zei Mevrouw.

Juffrouw Scheffers zag mevrouw verwonderd aan: ‘’t Is toch Woensdag, mevrouw,’ zei de juffrouw.

‘O, Moe, - ik heb - ik heb het vergeten. Zaterdag was de juffrouw niet thuis en toen was ik vast van plan om Maandag te gaan, en - toen heb ik het vergeten!’

Hester had alles stotterend uitgebracht, maar juffrouw Scheffers had haar toch begrepen. Ze feliciteerde Hester en haar ouders, en bood aan om heen te gaan en een anderen keer terug te komen.

Maar dat wou Mevrouw volstrekt niet hebben. Juffrouw Scheffers was kreupel, het lopen viel haar moeilijk, en het was dus niet te vergen dat de juffrouw die reis voor niet zou hebben gedaan. Dan had Hester maar wat oplettender moeten zijn!

Met hangend hoofd volgde ze de juffrouw naar

de huiskamer, die er nu zoo leeg en verlaten uitzag.

Ze schoof een stoel voor de juffrouw bij, zocht haar muziek op en zette zich met een bedrukt gezicht op het krukje neer.

Het spel vlotte ook volstrekt niet. Anders had Hes nogal met pianospelen op; maar dezen keer ging het niet. Ze had ook bijna niet gestudeerd, die week, en haar oefeningen lieten alles te wenschen over. Een paar stukjes vlotten beter; maar over het geheel was het toch een heel onaangenaam uur.

Het idee, dat Rika en Polly nu binnen waren en dat zij niet van haar gezelschap genieten kon, stemde haar treurig.

Tot overmaat van ramp kwam onder de les de 'lieve dikke tante.' Ze kon maar een oogenblik blijven, want ze had zelf bezoek en was er maar even uitgelopen.

'Je moet straks maar eens kijken, Hes, binnen op den schoorsteenmantel heb ik wat voor je neergezet!'

Och, Tante ging heen. En nu wist ze niet eens wat ze mee had gebracht! Ze dorst niet vragen, of ze het cadeau eens even mocht gaan zien, daarvoor had ze veel te slecht gespeeld.

De les scheen een eeuw te duren. Er kwam geen eind aan. Hes had grooten lust, de stukjes maar af te raffelen, maar de juffrouw liet het haar dan weer overdoen, en bovendien, het uur was er niet eerder door om.

Integendeel, het scheen er nog langer door te duren, want op die manier speelde ze wel twintig stukjes tegen anders tien.

Eindelijk sloeg de klok weer acht.

Hester liet de juffrouw uit en ging toen naar de huiskamer.

Het streelde haar ijdelheid niet, dat Polly en Riek heel genoeglijk zaten te dammen, en ze kon ook niet vergen, dat ze opeens de schijven maar wegborgen en met haar gingen praten. Polly stelde het wel voor, en Rika ook, maar haar hart trok toch erg naar het spel, dat juist zoo interessant was, en ze waren heel blij, toen Hester zei, dat ze het maar eerst moesten afmaken.

Hester keek opzij van den schoorsteenmantel naar Tante's cadeau. Het zat in een doosje, en er was een rose vloecipapier omheen. - Hes kreeg een kleur: het was warempel een portemonnaie, een heel mooie, een schildpadden!

‘O, Moe, Pa! kijkt eens,’ zei ze; ze was er zoo blij mee! Het was of die goede tante het geraden had!

Maar haar vreugd bekoelde aanmerkelijk toen Moe zei, dat ze die portemonnaie nu voorloopig maar moest laten liggen, - in de eerste plaats, omdat ze geen geld had om erin te bewaren, en dan, omdat ze eerst wat beter moest leeren opletten; het zou zonde zijn, als ze deze nu ook weer hier of daar liggen liet. -

Toen Hes 's avonds in bed lag, waren haar oogen moe van het huilen. Mevrouw Vorden was een tijdje bij haar bed blijven praten. Vriendelijk had ze er haar op gewezen, hoe jammer het was, dat ze zichzelf en ook haar vriendinnen dien dag nu zoo bedorven had. - En het had zoo'n gezellige dag kunnen wezen!

Hester had tranen met tuiten geschreid. Haar moeder had gelijk. Ze zag het zelf ook in en ze wou zich beteren. Ze gaf haar Moe een zoen en beloofde het. Toen ging ze slapen. -

VII.

Slot.

Den volgenden morgen lag er een lief boekje bij haar bord. 'Memorandum' stond er op, met aardige gouden letters. 'Herinneringsboek', 'gedenkboek' beteekende dat. En daarin schreef Hester nu in het vervolg alles op waaraan ze denken moest.

Of ze niets meer vergat? - Nu, nog wel eens wat, een enkelen keer. Maar beter dan het boekje, dat haar een toovermiddel scheen, hielpen haar de nare ondervindingen, die zij had opgedaan, en de stellige wil, zich te beteren.

Een maand later werd dan ook haar verjaardag nog eens over gevierd. Hes kreeg nu geen cadeaux, en ze had ook geen geld om Polly en Rika op limonade te trakteeren. Noten kochten ze evenmin. Ze gingen alleen met de boot naar het Tolhuis, dronken daar een glas melk en schopten en wipten naar hartelust.

Hoe mooi de wandeling over Zeeburg ook was, ze deden die nu toch niet meer. Ook kwam er

dien middag geen anijs-, maar eenvoudig een mangelenpudding.

Of het Hes erg speet, dat ze dien avond geen les had? Als het zoo was, heeft ze er zich met Rika en Polly al gauw overheengezet. Dien avond ging Hester welgemoed slapen. Ze voelde zich recht gelukkig, - en niet alleen, dat weet ik zeker, om den plezierigen dag.

Het was omdat ze voelde, dat het recept uitstekend hielp.

En het duurde ook niet lang of de lastige kwaal was voorgoed genezen!

EEN BUURJONGETJE. I.

Een buurjongetje.

I.

Kleine Rie.

Daar zijn buurten en straten in ons oud Amsterdam, die een wereld in het klein vormen. In een van die ouderwetsche buurten was Marietje geboren.

Het was een straatje tusschen twee grachten in, zonder brug aan begin of eind, dus zonder veel verkeer. Er stonden maar kleine huizen met één of hoogstens twee verdiepingen, sommige met tuintjes er voor van een meter lengte en zoo breed als de ramen. Zitten of loopen kon men er natuurlijk niet, maar er was toch groen en bloemen in en het stond vroolijk en aardig. Andere waren met klimop begroeid en alle hadden ze groen geschilderde deuren en witte vensterkozijnen

en kleine, ouderwetsche ruiten, sommige zelfs groene of lichtpaarse.

Ze werden door klein-burgerlijke menschen bewoond, meest oudjes; ook woonden er enkele jonge, maar die waren dan toch 'van de familie'.

Rietje's vader was een 'vreemde'. Hij was zelfs niet uit Amsterdam, maar uit een dorp in den omtrek, maar haar moeder, een jong, helder, maar zwak vrouwtje, had haar leven lang in diezelfde straat gewoond. En dit was al genoeg om hun de klandizie te verzekeren. Ze hadden namelijk met hun beiden een melkstand opgericht.

Ze woonden in een kelder, een lieven, aardigen kelder. De vloer bestond uit groote vierkante marmeren steenen, zoo wit en helder als een tafellaken dat van de bleek komt. O, het zag er daarbinnen zoo gezellig en vriendelijk uit, want boer Schouten had het tamelijk goed. Er stond een mooie gepoetste koperen sierkan voor het raam, die als goud blonk, en daarvóór een reusachtige fuchsia tegen een net groen hekje, waarvan de mooie halfwitte, halfroode klokjes afhingen, en aan beide kanten een groote pronk-ui in lichtrood geverfde potjes.

En dan de vaten, blauw van buiten en wit van bin-

nen, en de blinkende melkimmers, - wat was alles keurig en glimmend!

Marietje kon urenlang op een hooge ouderwetsche stoof in een hoek van den winkel zitten en naar al het moois turen, zonder zich te vervelen. Alleen als het heel druk was, werd ze door Vader naar binnen gestuurd. Maar meestal liet hij haar stil zitten, want ze hinderde niemand.

Het was een klein poppetje, die Rie. En hoewel ze al over de zes was, en de meeste kinderen uit die buurt op hun derde jaar al naar de bewaarschool gingen, dacht niemand er nog aan, haar naar school te sturen. Ze was blank, zoo blank en teer als het fijnste rijkelui-kind, en had rood krullend haar en groote donkerblauwe oogen, diep en peinzend, alsof haar hersentjes over veel tobden. En soms kon zij ook veel vragen, en het boer Schouten door die kindervragen heel lastig maken.

Maar meestal zat ze bij hem en keek er naar hoe zijn groote, ruwe, vereelte handen een melkemmer schuurden, totdat die blonk als een spiegel. Of anders ging ze naar binnen. Daar was het ook wel prettig. Ze hadden maar één kamer en dan nog, daarachter, een keuken en een heel

kleine plaats. Binnen, in de lage kamer met de ouderwetsche hangklok, zat Grootje in den leunstoel, een stoof onder de voeten, en breide. Grootje vond het aardig, de kleine te hooren snappen, maar Grootje praatte zelf ook heel graag en vertelde veel dingen, waarvan Marietje weinig begrijpen kon. Toch onthield ze alles en dacht er over na.

Eens, in het voorjaar, vond Marietje op de plaats iets liggen, waarvan ze niet begreep, wat het was. Het was iets roodachtigs en naakts, en het bewoog zich.

‘Het is zeker een diertje,’ dacht ze, nam het voorzichtig op en legde het in haar boezelaar. Toen ging ze er mee naar Vader.

‘Kijk eens, Vader, wat is dat?’ vroeg ze.

Vader zei, dat het een jonge spreeuw was.

‘Is dat een spreeuw? En hij heeft geen veeren?’ vroeg Rietje.

‘Die komen later wel,’ zei de boer, ‘het is een jonge, gooi hem maar weg.’

‘Weggooien?’ - Marietje werd er bleek van. ‘Mag ik hem niet houden, toe, alstublieft?’

‘Nu, wat mij betreft, ga je gang maar. Waar heb je hem vandaan gehaald?’

‘Hij lag op de plaats, onder het afdak. Zeg, Vader, zou onze lieve Heer hem daar hebben neergelegd?’

‘Hij zal uit het nest zijn gevallen,’ zei de vader. ‘Of misschien was het een oneven, en heeft zijn moeder hem er uitgegoooid.’

‘Wat zegt u?’ Dat vroeg Rietje altijd, als ze iets niet begreep.

‘Wel, als de vogels een oneven aantal eieren in het nest hebben, drie, of vijf, of zeven, bijvoorbeeld, gooien zij er één uit.’

‘Hoe weten ze dat,’ vroeg Marietje, ‘of het oneven is?’

‘Ja, dat weet ik niet,’ zei de boer, ‘ga nu maar spelen!’

Toen ging Marietje naar binnen, blij dat ze haar kleinen schat behouden mocht. Ze maakte een bedje van watten en legde hem daarop. Och, wat zag hij er arm en naakt en hulpbehoevend uit, met zijn teer dun halsje, te tener voor het tamelijk groote kopje met den breeden snavel. In plaats van vleugels, had hij twee kleine stompjes. Daar bewoog hij zijn kop, en hap! daar sperde hij den snavel open.

‘Zou hij melk lusten, Moe?’ vroeg ze.

‘Ik geloof het wel,’ zei Moeder; maar Grootje ried, hem melk met heel fijne kruimpjes brood er in te geven.

Toen begon Marietje het beestje te voeren met een kleinen speelgoedlepel.

‘Zou hij het lekker vinden?’ vroeg ze telkens. ‘Wat naar dat hij niet praten kan!’

Eindelijk dekte zij hem zacht met watten toe en zette hem op de plaats in de zon.

‘Opoe,’ vroeg ze, toen ze binnenkwam, ‘hoe weten moeders toch wat de kindertjes graag lusten, die kunnen toch ook niet spreken?’

Grootje scheen haar niet verstaan te hebben.

‘Zeg, Opoe, zal ik hem bij de kanarie zetten? Die zal wel weten wat hij graag eet.’

‘Neen,’ zei Grootje, ‘dat moet je niet doen, hoor meid! Die zou hem gauw doodbijten. Die zou jaloersch op hem zijn.’

Marietje's gezicht betrok. ‘Je bent een nare Piet,’ zei ze tegen den vogel, die lustig in zijn kooi heen en weer trippelde. Toen ging ze weer naar de plaats om naar haar beschermeling te kijken. Dienzelfden avond vroeg ze aan haar vader: ‘Zeg, Paatje, heeft Grootmoe geen huis?’

‘Jawel, ze woont hier.’

‘Ik bedoel, heeft ze geen huis met kindertjes er in, en een mooie linnenkast, en een pa, en zoo?’

Haar vader lachte. ‘Moe is haar kind geweest, en tante Line en oom Jan, dat zijn allemaal kinderen van Opoe.’

‘Waarom woont ze dan juist hier?’

‘Ja!’ - en de boer lachte een beetje schamper, want hij was gierig, en het ging hem aan het hart, de oude vrouw te verzorgen en te herbergen, - ‘ja, waarom juist hier! Omdat oom Jan en tante Line er wel hartelijk voor bedanken, dáárom!’

‘Och,’ zei Marietje in gedachten, ‘is Opoe nu een arm mensch? U bent wel blij, hè, dat u zoo rijk bent en Opoe altijd bij u kunt hebben.’

‘O, jawel,’ zei de boer, en hij zuchtte.

II.

Rie krijgt een vriendje.

Twee dagen lang had Marietje het vogeltje trouw verzorgd, maar toen ze den derden morgen opstond, was het gestorven.

Kleine Rie was erg bedroefd. Ze zat stil in haar hoekje en huilde. Vader moest het begraven onder een blauwen steen op de plaats.

Eerst wou hij niet, 't was dwaas en bespottelijk, zei hij, maar eindelijk bezweek hij voor Rietje's droevig gezicht. Marietje bleef er bij staan, tot de blauwe steen er weer was opgelegd. Toen bukte ze om te voelen, hoe koud die was, en huiverde.

Maar ze mocht niet langer op de plaats blijven. 'Je moet wat op straat gaan spelen,' zei haar vader. Dat zal haar verstrooien, dacht hij.

Marietje ging de straat op, maar spelen deed ze niet.

De kinderen waren haar te ruw en te wild en maakten haar beangst. Ze liep maar wat voort in het zonnetje en voelde haar koude, natte wangen langzamerhand warm worden.

Aan het eind van de straat was een kleine voddewinkel, die er altijd smerig en vuil uitzag. In dat winkeltje woonde een oude man met een tanig, verweerd gezicht. Marietje had hem dikwijls gezien en ze was altijd een beetje bang voor hem geweest. Nu was hij er niet. Alleen zag ze op de stoep zijn kleinkind zitten, een klein, vies ventje.

Dikwijls had ze gezien, hoe groote jongens hem plaagden, als de oude man er niet was. Nu was niemand bij hem, maar toch scheen hij verdriet te hebben, hij wreef zich met zijn knuistjes de tranen van de wangen.

Marietje kwam bij hem staan.

‘Wat scheelt er aan, jongetje?’ vroeg ze. ‘Waarom huil je?’

Het kind gaf geen antwoord, maar keek haar wantrouwend aan.

Toen haalde ze een appel uit haar zak, dien ze van de groentevrouw gekregen had.

‘Wil je dien hebben?’ vroeg ze.

De donkere oogen glinsterden van begeerte, toch stak hij er geen hand naar uit.

‘Je mag het,’ zei Marietje weer.

‘Om te houden?’ vroeg hij.

‘Ja.’

Toen griste hij haar den appel half af en beet er in.

‘Ik ken je wel,’ zei hij met een wijs gezichtje. ‘Van den melkboer!’

‘Ja,’ en Marietje lachte, ‘hoe heet jij?’

‘Bram.’ Hap, daar zou het laatste brokje naar binnen gaan, maar hij bedacht zich, nam een stuk

papier van de voden en deed het er zorgvuldig in.

‘Bewaar je dat?’ vroeg Marietje.

‘Ja, voor Grootvader,’ zei hij.

Toen ging hij naar binnen, om het weg te leggen. ‘Wacht even,’ zei hij, en kwam terug met een lucifersdoos, waar verscheidene gaatjes in geprikt waren. Hij hield het haar voor met een glans van plezier.

‘Raad eens!’

‘Roode lucifers.’

‘Neen.’

‘Kraaltjes.’

‘Neen!’

‘Lucifers om rood of groen vuurwerk mee te maken voor Hartjesdag?’

Brammetje schudde van neen met een ernstig gezicht.

‘Is het om te eten?’

‘Neen.’

‘Leeft het?’

‘Ja.’

‘Een jonge spreek?’

Hij schudde weer met het hoofd en grinnikte van pret.

‘Zeg het maar.’

‘Het is, - het is een soort van spin.’

Marietje trok een vies gezicht. ‘Neen, dan wil ik het niet zien.’

‘Hij bijt niet, hij is van goud!’

Nu trok hij heel en heel voorzichtig het doosje open. Marietje schoof een eindje achteruit, klaar om weg te lopen, als het een spin of een glazenmaker of een ander schrikaanjagend wezen zijn mocht.

Verder en verder ging het doosje open, en daar er zich geen verscheurend dier liet zien, kwam Marietje naderbij.

Wat tabak, een oud, verflenst blaadje sla, een draadje zwart garen, was al wat ze zag. Brammetje tilde het slablad op, pakte den draad beet, en nu kwam er een tor te voorschijn met goudgroene vleugelschilden. Het beestje kromde zijn pootjes van angst, maar kleine Bram zag het niet. Hij draaide het zwarte garen, dat om den kop van het diertje zat gebonden, zoo snel mogelijk in het rond, en liet het toen vanzelf uitdraaien. Bij het woeste geslinger spreidde de tor haar vleugels uit.

‘Kijk, hij vliegt, hij vliegt!’ juichte Bram. ‘Dat moet je altijd doen, dat vindt hij lekker.’

‘Wat een mooie gouden tor,’ zei Marietje bewonderend.

‘Wil ik 'm eens op je hand laten lopen?’

Marietje griezelde: ‘Neen, alsjeblieft niet.’

Toen zette Bram haar op den rug van zijn eigen vuil handje en stroopte zijn mouw op, zoodat er een magere, groezelige arm te voorschijn kwam.

‘Heeft je moeder je nog niet gewassen?’

‘Ik heb geen moeder. Grootvader doet het soms wel eens, maar dan schreeuw ik altijd zoo hard en dan wordt hij kwaad en dan duurt het lang voor hij het weer doet.’

Brammetje lachte en een vonk van plezier schitterde in zijn slimme donkere oogen.

Maar Marietje keek ernstig.

‘Wil jij 'm hebben? Ik heb er nog een.’ En werkelijk was er een tweede tor op den rand van het doosje gekropen.

‘Ja, - alsjeblieft!’

Marietje nam het draadje bij de punt aan en hield het zoo ver mogelijk van zich af. ‘Moet hij sla eten?’

‘Ja,’ zei Bram, als een die er verstand van heeft, ‘en tabak!’

‘Dag, Brammetje, ik dank je wel, hoor.’ Ze aarzelde even, toen pakte ze het vuile handje beet.

‘Kom je straks nog op straat?’ vroeg hij.

‘Ja,’ - en Marietje liep weg met haar nieuwen schat.

III.

Waarom Marietje geen woord hield.

Maar dien dag kwam Marietje niet weer, want Grootje was ziek geworden. Ze had erge reumatiek en lag te kreunen van de pijn. Kleine Rie ging op een stoof bij het bed staan, kroop op den rand en gaf Grootje op beide wangen een zoen, terwijl zij de armen om haar hals sloeg.

‘Lieve Opoe, bent u erg ziek? Bent u nu bedroefd, omdat u bittere drankjes moet innemen? Komt de dokter bij u?’

‘Neen, mijn hartje. Och, och! - Je Opoe heeft geen geld om den dokter te laten komen. O, o!’ en weer kreunde het oudje van de pijn.

Juist kwam de boer de kamer in.

‘Hoe gaat het?’ vroeg hij, alsof hij tegen een klein kind sprak, dat zich in den vinger geprikt had.

Nu begon Grootje te zuchten en te klagen.

‘Wees maar stil, ik zal u vanavond eens wrijven.’

‘Zal ik wat opodeldoc halen?’ vroeg zijn vrouw beschroomd.

‘Niks nodig! Als je maar wat zoete olie geeft. Opodeldoc en drankjes en pillen en dokters, het geeft allemaal niets! Het kost je een schep geld. Meer niet!’ en weg ging hij, zich bukkend om door de lage deuropening in het voorhuis te komen.

Stil sloop Rietje weg naar de keuken, haalde een flesch met zoete olie uit de kast, deed wat op een schoteltje, zooals ze het Vader vroeger wel had zien doen, en zette beide op den stoel voor Grootje's bed. Toen schoof ze het groene bedgordijn opzij.

‘Waar hebt u pijn, Opoe?’

‘O, hier en in mijn schouder en mijn arm. Och, hemel!’

Rietje stroopte de mouw van haar jurk zorgvuldig op tot boven den elleboog, doopte de vingers in de olie en begon te wrijven. Voorzichtig, heel voorzichtig, uit vrees Opoe zeer te doen, streek zij met de kleine hand heen en weer, heen en weer.

‘Doet het goed, O?’

‘Ja, mijn liefje!’

‘Gaat het niet te hard?’

‘Neen, kindje,’ en Opoe moest toch heel, heel even lachen, door de pijn heen.

Zeker ging het niet te hard!

‘Is het zoo lekker?’ vroeg Marietje, die Grootje's lachen aan het prettige gevoel toeschreef. En ze wreef en wreef, tot haar kleine handje doodmoe was. Want hoe zacht ze het ook deed, ze zat zelf in een ongemakkelijke houding op den rand van de bedstee en haar rug deed pijn van het bukken.

Eindelijk sliep Grootje in en na een poos klom Marietje voorzichtig van het bed, en ging naar de plaats om haar handen te wasschen. Toen liep ze naar 't voorhuis en nam de tor, die Moeder op een schoteltje onder een omgekeerd glas had gezet, mee. Ze had al in 't voorbijgaan een versch slablaadje bij de groentevrouw gehaald. Maar het diertje scheen er nog niet van gegeten te hebben.

‘Wat een mooie tor, hè, Paatje!’

Haar vader knikte.

‘Is die nu heelemaal van goud? Zeg, Paatje!’

‘Watte?’

‘Wil u hem van me koopen?’

‘Koopen?’

Marietje knikte ernstig. ‘Ja, hij is heel mooi, en hij kan vliegen ook, als u 'm in het rond draait, - en hij eet zoo weinig, - zóó weinig. Och, kijk eens, Pa, hoe 'n snoeperig mondje of hij heeft!’

‘Wáárvóór moet ik hem dan koopen?’ De boer begon het vermakelijk te vinden.

‘Ja,’ - en Marietje knikte vastberaden, want ze had vooruit al een plan gemaakt - ‘voor veel geld. Voor héél veel geld, Vader!’

De boer lachte, maar Marietje lette er niet op.

‘Voor een schep geld, Paatje! Och, ik vind het ook wel een mooie gouden tor, maar als u 'm hebt, dan zie ik 'm toch ook, en als hij dood is, dan is het enkel een klompje goud, en daar heb ik toch niets aan. Maar ik wou een groote kruik opi - opi - opikokkok koopen.’

‘Opikokkok?’

‘Ja, om Grootje te smeren. Ik heb haar straks heelemaal ingesmeerd met zoete olie, haar heelen arm en haar schouder, maar ik heb het heel zachtjes gedaan, dat zij er niets van voelde. Maar

bij haar rug kon ik niet bij, en toen heb ik maar een beetje in haar hals laten lopen. Haar jak is heelemaal nat, maar het helpt toch niet, want nu slaapt ze en kreunt nog van de pijn.'

De boer schrok en ging eens kijken in de bedstede. En daar lag Grootje te slapen, de mouw van haar jak geel van de olie en het beddegoed ook; een straaltje glom in haar hals en druppelde op het kussen.

De boer was woedend en riep zijn vrouw, die juist met leege melkblikjes van de klanten terugkwam, en bromde op Marietje, die erbarmelijk begon te huilen. Grootje werd wakker, drijvende in de olie, en Moeder moest er toch om lachen.

Maar Marietje huilde en snikte maar voort, trots Opoe's pepermuntjes en het leege tabakszakje, met een prentje er op, dat Vader haar voorhield om haar zoet te houden. Ze werd niet stil vóór Vader van den apotheker terugkwam met een fleschje, gevuld met geleiachtig, half doorschijnend, geelwit vocht.

'Opikokkok!' zei hij en zette het met veel vertoon op tafel neer. 'Ja, ja, Grootje, we zullen u wel beter maken!'

Grootje dankte hem met de oogen, en Marietje

kwam naar hem toe en hield haar snoetje op om zich de tranen van de wangen te laten zoenen.

IV.

Het bezoek van Bram.

Den volgenden dag was het Zaterdag. Opoe was wat beter. In het voorhuis werd druk gewerkt.

Marietje zette haar hoed op en ging haar vrindje opzoeken.

‘In de straat blijven, hoor!’ zei Moeder, terwijl ze het hoedje rechtzette en een kus in het blanke halsje gaf.

‘Ja, Moe,’ en Marietje ging.

Ze liep voort tot het eind van de straat, héélemaal tot het eind. Maar ze kon het oude winkeltje niet vinden. Daar hadt je de water-en-vuurvrouw, en daar het potten-en-pannenwinkeltje, dáár moest het toch zijn! En daar was het ook. Maar van oude vodden of lompen zag ze niets. Enkel een neergelaten gordijn en een geschuurden grond met een net matje. Wacht, daar kwam de oude man zelf. Maar wat zag hij er keurig uit!

Een zwart lakensch pak had hij aan, en een

roode zijden doek hing hem uit den zak. Hij praatte met een vrouw, die ook al zoo deftig was. Ze droeg een mooie muts met vuurrood lint en kanten keelbanden, en drie gouden ringen had ze aan den vinger.

Marietje wou eerst weggaan, beschroomd door al die weelde, maar de vrouw had haar gezien en kwam naar haar toe.

‘Moet je wat hebben, meisje?’

Marietje trok verlegen aan haar schoon blauwbonte schort.

‘Is het voddenjongetje er niet?’ wilde ze vragen.

Maar een blik op de rood satijnen strikken aan de muts deed haar naar meer gepaste woorden zoeken.

‘Ik zou graag met Bram spelen, alstublieft, juffrouw.’

Nu kwam de oude man er ook bij. Hij zette zijn kalotje recht op het sterk gepommadeerde krullende haar en keek haar met welgevallen aan.

‘Bent uwé dat meisje van den appel, dat gisteren met mijn kleinzoon gespeeld hebt? Komt u maar binnen!’

Marietje dorst niet weigeren, hoewel ze bang was en een vreemd gevoel had in dat rare

huis. Zou ze wel mogen, als haar moeder het wist, bij die vreemde mensen? Ze wist het niet.

Op de teenen liep ze het winkeltje door, waar alle vodden onder een groot zeil verborgen waren - heel netjes, vond Marietje - en ze kwam in een kamer, waar de grond met matten bedekt was.

Er stond een oude latafel met ouderwetsche glazen vaasjes, 'net zilver' van buiten en 'net goud' van binnen. Over de tafel lag een stuk rood tafelkleed en de stoelen waren gewreven. Marietje herademde. Ze had eigenlijk gedacht, dat Bram en zijn grootvader op de vodden sliepen en dat het achterkamertje als het voorhuis zou zijn. Bram zelf was onherkenbaar. Zijn haren glommen van water en pommade, en ze waren mooi in het midden gescheiden, zijn gezicht en handen waren schoon gewassen, en hij had een mooi spiksplinternieuw pak aan. Verlegen, maar toch trotsch, kwam hij haar tegemoet.

'Dag Marietje.'

'Dag Brammetje.'

'Willen we wat gaan wandelen?'

'Ja.'

Toen gingen zij de straat op. Grootvader keek hen na.

Nu kon Marietje haar vriend wat beter opnemen. Hij had warempel een lange broek aan, en ook al een rooden zijden zakdoek, die halverwegen uit zijn borstzakje stak.

‘Wat ben je netjes!’ vond Marietje, ‘en wat ben je schoon! Heeft je grootvader je gewassen?’

‘Neen,’ zei Bram, een beetje spijtig, ‘vandaag heeft Tante me gewassen, maar gisteren, toen jij weg was, heb ik het zelf gedaan. O, het water werd heelemaal zwart! En ik ben er niets bang voor ook. Ik vind het wel lekker!’

Ze stonden voor Marietje's woning.

‘Ga mee,’ zei ze, en ze troonde hem mee naar binnen. Ze was trotsch op haar mooien vriend.

‘Moe, dat is dat jongetje, van wien ik die gouden tor heb gekregen.’

‘Zoo waarlijk?’ zei haar moeder. ‘Ga maar wat met hem op de plaats spelen. Maar weest stil, want Grootmoeder slaapt.’

Nu gingen beiden naar het plaatsje. Marietje haalde twee stoven van binnen, en ze gingen in de zon zitten.

‘Wacht,’ zei Marietje, en ze kwam terug met een ouden melkemmer zonder hengsel. ‘Dat is onze tafel. Nu ben jij vader en ik moeder.’

‘Neen,’ zei Bram, ‘laten we liever koopmannetje spelen.’

‘Hoe is dat?’

En Bram reciteerde:

‘Ik ben de koopman van Parijs,
 'k Heb alle goederen tot prijs,
 Niet te zeggen j a , niet te zeggen n e e n ,
 Niet te zeggen w i t of z w a r t .
 Juffrouw, juffrouw, blief je wat?’

Toen legde hij het Marietje nog eens uit, en zij begonnen.

‘Koopman, hebt u ook een boezelaar voor me?’

‘Zeker, ziet u maar eens. - Is het voor u?’

‘Neen.’

Bram lachte. ‘Verloren, verloren!’ zei hij.

Marietje schrok er van.

‘Nu, je mag nog eens, omdat je het nog niet goed kunt, maar nu géldt het, hoor!’

Toen zei hij het versje weer op. ‘Juffrouw, juffrouw, blief je wat?’

‘Mag ik een el veterband van u?’

‘Zwart of wit, juffrouw?’

Marietje wou zwart zeggen, maar gelukkig bedacht ze zich. Ze kreeg een kleur van inspanning.

‘Paars, alstublieft.’

‘Paars, wat een rare kleur! Moet u het ergens bij gebruiken?’

Marietje beet zich in de wang. Ze moest oppassen!

‘Zeker wel!’ zei ze eindelijk, bedachtzaam. ‘Wat kost het?’

‘Geen cent minder dan een gulden, juffrouw.’

‘O!’ zei Marietje, verlicht, en blij dat ze zoo'n koopje kon snappen, deed ze alsof ze hem uitbetaalde.

‘Blijft u nog iets, juffrouw?’

‘Hebt u ook een muts voor me?’

‘Hoe'n kleur, juffrouw?’

‘Zoo een als die van uw tante.’

‘Een witte met zwart lint?’

‘Ik wil een groene hebben met een rose strik.’

‘Dus geen zwarte?’

‘Neen!’

Nu was het echt verloren, en Marietje moest koopman zijn. Maar Bram liet zich niet gauw vangen.

Zoo speelden ze een poosje heel genoeglijk voort, zonder zich te vervelen.

Het raam van de binnenkamer, dat op de plaats uitzag, was opengeslagen en Pietje stond in de

vensterbank en hipte vroolijk van het eene stokje op 't andere. Zijn kooi was juist schoongemaakt en Piet scheen er schik in te hebben, want hij wasschte zich en sprong van het fonteintje naar het etensbakje en dan weer op het stokje, telkens weer van voren af aan.

De dikke poes van de oude juffrouw, die boven Marietje woonde, lag in de vensterbank en koesterde zich in de zon. Ze had juist haar tweede ontbijt gebruikt, een heerlijk schoteltje melk, en maakte zich gereed om weltevreden zichzelf in slaap te spinnen.

Maar het plassen en wasschen van het zindelijke Pietje deed haar opmerkzaam de ooren spitsen. Behoedzaam stond ze op, rekte zich, en wip, daar sprong ze tegen de gootpijp. Even keek ze rond. Toen liet ze zich zakken.

De kinderen speelden voort zonder op Minet te letten, die langzaam voortsloop, de begeerige oogen onafgewend op het kooitje. Daar sprong ze op de vensterbank. Even bleef ze zitten, den kop achter het etensbakje, de pooten gebogen, den buik haast op de bank; ze leek nu schonkig, zoo trok ze de schouderbladen in de hoogte.

Pietje sprong niet meer, maar zat doodstil op

zijn stokje, het was of hij een voorgevoel had van het dreigend gevaar, en afwachtte.

Daar tilt Minet haar zwart fluweelen poot op, de klauw wordt uitgestrekt. Pats, pats! gaat het tegen de tralies.

Pietje springt verschrikt op en fladdert woest door de kooi.

Krats! daar strijkt Poes' nagel langs het koperdraad. Nu steekt hij er den poot door.

‘Pietje, Pietje!’ gilt Marietje en komt naderbij. Minet doet vruchteloze pogingen om den vogel te pakken. Het arme Pietje bonst in zijn wanhopig vliegen met zijn kopje tegen het houten zoldertje.

‘Och, Pietje, Pietje!’ schreit Marietje wanhopig en bijt van angst op de punt van haar boezelaar.

Daar klinkt opeens een erbarmelijk geschreeuw. Bram heeft Minet aan haar dikken staart teruggetrokken. Minet, woedend, dat haar prooi haar op 't laatste oogenblik ontsnapt, en kermend van pijn, keert zich om en springt den kleinen jongen op het lijf. Gelukkig komt op hetzelfde oogenblik Rietje's vader, grijpt de kat bij het rugvel en slingert haar over de schutting in den tuin van de bureu.

Bram huilt, want een groote bloedende krab in zijn hals doet hem pijn. De oude juffrouw van boven heeft het raam opengeschoven. Rietje snikt of het hart haar breken zal en de arme Piet ligt bezwijmd in zijn kooi.

Rietje's moeder kwam haastig toeschieten.

‘Gelukkig,’ zei ze, ‘ik dacht, dat hij op Rietje was aangevlogen!’

Toen ze het gezegd had, had ze er spijt van. Het voddenjongetje, dat onder tranen het bloed uit zijn hals wischte, met een treurigen blik op zijn nieuwen kiel, die opengereten was door de klauwen van de kat, had het gehoord en het deed hem zeer. Hij had zelf geen moeder, die op haar beurt hem weer zou vóórtrekken. Zijn tranen vloeiden rijkelijk. Och, hij had zoo'n bitter verdriet!

‘Wees maar stil, ventje,’ troostte de juffrouw. Ze waschte het bloed uit zijn hals en smeerde er een beetje zalf op. Rietje deed onder snikken het verhaal aan Moe en Opoe en vertelde, hoe moedig kleine Bram haar Pietje verdedigd had.

Nu werd Brams kiel uitgetrokken en Moeder begon met een zijden draad de gaatjes te stoppen.

Grootmoeder, die opgestaan was, zat in den

leunstoel vlak naast de kinderen. En ze knipte en vouwde een karretje van bordpapier. Een groote Hoornsche wortel werd in kleine plakken gesneden, dat was voor de wielen. Maar de kinderen mochten ook eens happen, en dat deden ze van harte graag. Nu was het karretje klaar. Het leek wel het rijtuig van Asscheipoester, zei Rie.

Grootmoeder knipte de paarden, groote paarden met rechte beenen, twee naar links en twee naar rechts. Maar de paarden schenen al te teer. Ze waren ook zoo dun en mager en vielen om van zwakte.

Daar kreeg Marietje een inval: 'De gouden tor!'

Dat was een kostelijk idee. Een wagen met een gouden paard! De kinderen hadden een pret van belang. En toen Grootmoe het gouden paard had voorgespannen en het wagentje wezenlijk een speld ver werd voortgesleept, schaterden ze het uit. Marietje pakte kleinen Bram, die in zijn schoon wit borstrokje met zijn dunne gewassen bloote armen naast haar zat, opeens beet en gaf hem een zoen op de wang. 'Wat hebben we een pret, hè!' zei ze. Van dien dag af waren zij vrienden.

V.

‘Vader en moedertje.’

‘De straat’ had heel wat te zeggen over de zonderlinge vriendschap tusschen het kleintje van den melkboer en het vieze voddjongetje, en de boer zelf was er lang niet mee ingenomen.

‘Je mag niet met hem spelen,’ had hij eerst gezegd, en Marietje was thuis gebleven. Stiller dan ooit zat ze dagen achtereen op haar stoof in het voorhuis of reeg kraaltjes bij Opoe. Maar ze was zoo neerslachtig, dat de boer er verlegen mee werd.

‘Ga wat op straat,’ zei hij dikwijls. Dan stond Marietje op en liep van haar huis tot het hoekje en weer terug. Den anderen kant wou ze niet opgaan, want ze zou het zoo naar voor Bram vinden, dat ze niet met hem spelen mocht. Soms had ze uit haar hoekje het voddjongetje voorbij zien komen. Maar ze was niet opgestaan. Ze had enkel een kleur gekregen en de groote blauwe oogen met een smeekenden blik op haar vader geslagen, maar die scheen hem niet te zien.

Eindelijk had Bram de stoute schoenen aange-

trokken. 'Is Marietje ziek?' had hij den boer gevraagd.

'Neen, hoor, ze is gezond!'

'O!' had Bram toen gezegd en was beschroomd weggegaan.

Toen was Marietje toch opgestaan: 'Vader, mag ik nu met hem spelen, toe, Paatje! Hij is zoo aardig voor me, hij heeft me zijn gouden tor gegeven en als hij er niet was geweest, zou Pietje nu dood zijn.'

Toen was haar vader boos geworden: 'Versta je me niet, je zult niet met hem spelen. Denk je dat ik de praatjes van de heele buurt wil aanhooren, dat jij met zoo'n viezen jongen loopt en speelt. Dank je wel, hoor, nu niet en nooit niet!'

'Hij wascht zich, hij kan zichzelf al wasschen!' had Rietje nog even gesnikt; toen was ze bevend en huilend naar binnen gegaan, en den heelen dag stil en bedroefd geweest.

Den volgenden morgen zei haar vader, dat ze dan maar naar hem toe moest gaan, en vragen of hij op de plaats kwam spelen. Marietje was overgelukkig, gaf haar vader een zoen en ging heen om Bram te halen. Bram mocht zijn mooie pak aantrekken en ging toen mee met Rie. Ze wa-

ren beiden blij, spraken vlug en veel en hijgden van het harde loopen. Gauw werden de stoven neergezet, de melkemmer omgekeerd en heel deftig met een schoonen vaatdoek gedekt. Marietje haalde haar schatten voor den dag.

Ze had drie poppen. Een bakerkindje, dat 'Zus' heette, en een naakt elastieken poppetje, - die werden beide op de steenen tegen een stoof aangezet, voor de luchtigheid. Het elastieken popje heette 'Spek-en-boontje,' omdat het, zooals Rietje zei, geen echte pop was en maar voor spek en boonen meedeed. En dan een deftige pop met een lila-zijden kleed met twee hooge strooken, die Rietje, toen ze haar voor een paar jaar kreeg, 'Juffrouw-dame' had genoemd, omdat ze er zoo chic uitzag. Maar Juffrouw-dame was op het oogen-blik niet toonbaar. Ze lag naakt in een dekentje gerold in den poppenwagen, goed toegestopt aan alle kanten, dat ze geen tocht zou vatten.

Ze had dien morgen een vreeselijk ongeluk gehad, vertelde Rietje aan Bram. 's Morgens, toen Rietje opstond, had ze Juffrouw-dame hooren schreeuwen, omdat ze zoo'n ergen dorst had. Rietje had toen gauw haar kousen aangetrokken, was inderhaast in haar vaders groote klompen gestapt

die voor het plaatsje stonden, en was met Juffrouw-dame naar de ton met regenwater gegaan. Juffrouw-dame had zich toen over het vat gebogen en was aan het drinken gegaan, maar ze was erg gulzig geweest en had zich al dieper en dieper in het vat gewerkt, zóó diep, dat Rietje op de teenen was gaan staan, om haar vast te houden. Toen was Rie over den klomp gestruikeld, had haar voet bezeerd en Juffrouw-dame was in het water gevallen. Met veel moeite was het Moeder gelukt, haar er uit op te vissen.

‘Ze was echt verdronken en eerst heelemaal dood!’ vertelde Rietje, ‘haar mooie kleertjes waren doornat en ze was wit en koud van den dood.’ Maar toen had Rietje haar kleeën uitgetrokken en haar in de zon op de vensterbank te drogen gelegd. En Opoe had een lekker warm kopje thee ingeschonken en dat had Juffrouw-dame erg verkwikt. Nu moest ze maar onder het dek blijven tot de kleertjes droog waren, want voor zoo'n deftige mevrouw was het niet heel plezierig om zóó voor den dag te komen.

‘Och Vader,’ zei Marietje opeens, ‘hoor Zus eens huilen, ik geloof dat Spek-en-boontje haar geknepen heeft.’

Vader nam Zus bij een arm op en liet haar op zijn knie rijden. Spek-en-boontje werd met een paar flinke stompen gestraft, zoodat ze erbarmelijk begon te piepen. Maar Zus schreeuwde voort.

‘Als je niet zoet bent, zal ik je krijgen,’ bromde vader Bram.

‘Och,’ zuchtte Moeder, ‘zoo zijn ze nu altijd, Vader! Ze huilen en razen den heelen dag. Zouden ze ook honger hebben? - Nu, nu, weest maar stil, engeltjes, dan zal Moeder een dikke boterham met stroop voor je klaarmaken!’

‘Mooie engeltjes!’ zei Bram, terwijl hij het arme Spek-en-boontje onophoudelijk in den buik kneep, zoodat ze voortdurend piepte. ‘Nu zijn ze warempel nóg niet stil. Houdt je mond, anders stuur ik jullie allebei naar school!’

Maar zelfs dát hielp niet. Nu geraakte Vader buiten zichzelf, pakte de schreeuweelijken beet, stopte ze in de stoof en keerde die met een smak onderstboven, terwijl hij er zelf bovenop ging zitten.

Nu waren ze stil.

Daar werd het raam opengeslagen en juffrouw Schouten vroeg of de kinderen binnenkwamen om een boterham te eten. Nu lieten Vader en Moeder

EEN BUURJONGETJE. II.

hun kinderen liefdeloos in den steek om zich te vergasten aan een boterham met bruine suiker, die zeer in hun smaak scheen te vallen.

VI.

Rietje's bal.

Na koffiedrinken mochten ze wat gaan wandelen, naar het plantsoen. Bram wist den weg. Dat was een blijdschap.

‘Voorzichtig zijn!’ riep Moeder hun na, maar de kleinen hoorden het niet eens. Ze liepen netjes naast elkaar, Rietje had haar grooten gomelastieken bal meegenomen. ‘Pas er goed op!’ had Vader gezegd, nadat hij mopperend zijn toestemming had gegeven.

In het plantsoen begon de pret. Wie het hoogst gooien kon! Wat veerde de bal mooi! En wat liepen die kleuren aardig in elkaar, als hij naar boven ging. 't Leek of hij heelemaal rood was, van 't groen en 't blauw was niets meer te zien.

Maar hoog kon Rietje niet gooien en ver ook

niet. Nu zou ze het eens heel goed doen. Bram moest toezien. Ze pakte den bal, die te groot was voor 't kleine handje, stak den arm op tot boven haar hoofd en gooide hem toen weg. Pats! - vlak voor haar voeten. Ze moesten er beiden om lachen. Maar Bram zou 't haar leeren. Kijk, zóó moest ze doen, en dan zóó en zóó, en weg vloog de bal in de verte. Ze wisten zelf niet waar hij naar toe was gerold. Op het pad was hij niet meer. Hier niet en daar niet. Zeker in 't gras. Toen aan 't zoeken! - Nergens te zien. In 't water?! - Ze keken elkaar onthutst aan; misschien in het boschje. Ze zochten en zochten.

‘Willen jullie wel eens maken, dat je van 't gras komt!’

Wat een stem! De kinderen rilden! Ze keken verschrikt om.

‘Toe, als de drommel, zeg ik.’

Daar kwam de tuinman, met een groote, scherpe grasschaar in de hand, die blonk in de zon.

Marietje keek hem met groote verschrikte oogen aan, bleek en angstig. Het zou haar niet verwonderen, als de geduchte barbaar haar den hals wou afknippen. Toen, begrijpend wat hij bedoelde, holde ze weg zoo hard ze loopen kon.

Maar Bram bleef. Met een kloppend hart, maar toch moedig, naderde hij den tuinman: 'Och mijnheer, zou ik - mag ik - och, den bal, - alstublieft mijnheer!'

'Jou onbeschaamde rekel, houd je mond, - er af, zeg ik je!'

'Och toe, mijnheer!' Brammetje huilde en trappelde zenuwachtig van angst en ellende. 'Die mooie -'

'Die mooie! - wát mooie? - bloemen, hè, om te plukken, leelijke bengel! Ik zal je leeren het gras te vertrappen.'

Daar pakte hij den kleinen jongen beet, gaf hem een paar flinke klappen op zijn broek en zette hem op het pad neer, waar hij een oogenblik verwezen staan bleef.

'Nu weg, hoor, of ik sluit je op!' En Brammetje liep, wat hij loopen kon, het plantsoen uit, de gracht, de straat door, - waar was Marietje?

Hij ontstelde. Terug, gauw, zoo hard hij kon. Ze was er niet. Voor het plantsoen bleef hij staan. Zou hij durven? - Hij zou 't wagen. Op de teenen kwam hij dichterbij. Daar hadt je den tuinman. O, wat zette die een gezicht! Woedend schoot hij op hem af.

Bram was al lang weer in zijn eigen straat, voor hij om dorst zien, of de tuinman hem achtervolgd had. Maar waar was Marietje nu? Zeker al thuis. En de bal weg! Wat zou haar vader kwaad zijn. Hij zou haar zeker slaan; Bram dacht met leedwezen aan de klappen, die de tuinman hem juist had gegeven.

Als ze eens niet thuis was! Als ze den weg eens niet wist!

Bram zou eens zien. Hij zou eens heel argeloos voorbij het huis wandelen. Zóó, netjes, het petje recht, de hand in den zak. Eerst den anderen kant op zien. Zóó kon het wel. Hij ging.

Eerst de groentevrouw voorbij, en nu een ‘gewoon’ huis, en nu, zijn hart klopte, bons! bons! -

‘Ben jij daar, Bram, waar is Marietje?’ En toen Bram ontstelde: ‘Hemel! Marietje is weg!’

Juffrouw Schouten kwam naar buiten en pakte den bevenden jongen beet. Maar hij kon niet spreken. Nu kwam de boer er bij en schudde hem door elkaar, dat zijn tanden klapperden.

‘Zul je het zeggen? Waar is ze? Geef antwoord!’

En hij vertelde; de bal - de tuinman - het gras - een pak slaag - en, en - hij wist niet waar ze was.

Moeder vloog naar het plantsoen om de kleine te zoeken. Maar de boer sloeg Bram rechts en links: 'Jij bengel, jij leelijke aap!' Hij was door het dolle heen. De burens kwamen er bij.

Eindelijk liet hij het onthutste kind los, en Bram sloop weg, huilend van pijn en ellende. Een ontzaglijk treurig gevoel kwam over hem. Hij rilde, alsof hij de koorts had. Zijn wangen gloeiden van schaamte en pijn. De burens hadden hem nagewezen. Ja, dat hadden ze al lang begrepen, Schouten had zijn kleine meid nooit met hem moeten laten omgaan! Voort liep hij, het hoofd naar beneden, de straat uit, den hoek om. Neen, naar huis wou hij niet. Hij liep verder en verder, en zocht en keek. Maar het aardige meisje met haar schoon bont schortje, haar vriendelijk snoetje en groote diepblauwe oogen was nergens te zien.

Veel kinderen speelden in de drukke straten en lachten. Hij liep door, als begreep hij niet, wat er gebeurde. Eindelijk kwam hij op een kade, waar het vreemd rook naar pas gestrooid run. Hij ging er overheen, wat was het zacht! Het

zonnetje scheen lekker warm. Hij ging zitten aan den kant van het water tegen de zachte helling. Zijn hoofd rustte tegen een boom. Daar kwam een heer op een paard. Hoor, bons, bons, bons! Toen werd het weer stil. Het blauwe water schitterde in de zon. Langzaam kabbelde het voort. De kleine jongen liet het moede hoofd op het gras zinken, en uitgeput viel hij in slaap.

Hij had een naren droom. Hij droomde dat hij Marietje's bal had opgegooid, hoog, hoog in de lucht, en dat die daar toen gebleven was en nu aan den hemel stond als een rood, gloeiend zonnetje. En hij kon het niet pakken, hoe hij ook zijn best deed.

Huilend werd hij wakker; hij had lang geslapen. Groote schaduwen teekenden zich op den grond, het was bijna avond. Hij voelde zich leeg en hongerig, en tegelijk bang. Wat zou Grootvader wel zeggen, als hij hoorde dat Marietje weg was? Zou hij ook denken, dat het zijn schuld was?

Maar hij was te moe om alles te beredeneeren, hij liep voort als een hond, die geslagen en mishandeld is, en uit instinct zijn huis opzoekt.

Slaperig, suffig kwam hij in het keldertje aan. Grootvader en Tante hadden al naar hem gezocht.

Tante praatte druk; waar was hij toch al dien tijd geweest, waar was hij Marietje kwijtgeraakt?

Zij wist het dus óók al. Plotseling keek hij op, en er kwam weer leven in zijn oogen: 'Is ze terug?' vroeg hij.

'Ja, ze hebben haar thuis gebracht, maar hoe kom jij zoo laat?' - Tante hield op met praten; Grootvader had haar aangestooten. Nu keek ze naar het kind; hij was met den arm op den rand van de tafel in slaap gevallen.

Toen bracht Tante hem te bed; Brammetje was zeker ziek geworden.

VII.

Wat juffrouw Schouten beloofde.

Ja, kleine Bram was ziek geworden. Hij lag met de koorts te bed in de kleine achterkamer en zijn tante en zijn grootvader pasten hem op.

Hij had in niets lust, en lag met den rug naar het licht en telde de figuren van het grijze

behangsel tot hij er moe van werd of er uit verveling mee ophield.

Hij had verdriet. Hij dacht aan Rietje, zijn lief buurmeisje, zijn vriendinnetje, dat hij nu zeker nooit meer zou mogen zien, en met wie hij wel nooit meer zou mogen spelen. Hij voelde zich zoo alleen, dat hij dikwijls huilen moest.

Op een middag - 't was warm en hij had de heete dekens weggewoeld - lag hij met de oogen dicht. Hij kon het hooren als er klanten kwamen, dan was hij blij. Dan was Grootvader in zijn humeur. Maar dien middag kwam er niemand.

't Was zoo erg stil. Tante was uit om zijn drankje van den apotheker te halen, Grootvader was in het voorhuis. Alleen een groote bromvlieg hield hem gezelschap. Hij volgde haar met de oogen; ze vloog tegen het raam op met een tikkend geluid, dan scheen ze te vallen, en zoem, zoem, begon ze weer van voren af aan.

Daar hoorde hij stemmen in het voorhuis. Hij kreeg een kleur. Hij richtte zich half in bed op. Vergiste hij zich? - Neen, hoor! Een aardig, vriendelijk meisjesstemmetje vroeg: 'Is Bram thuis?' En ook juffrouw Schouten: 'Mogen we maar naar binnen gaan?'

De kleine jongen scheen niet ziek meer toen hij daar opzat in bed, met schitterende oogen en een diepe kleur op zijn gezichtje.

Grootvader was haar voorgegaan. Nu gaf hij beiden een stoel, juffrouw Schouten en Rietje.

De vrouw van den melkboer vroeg belangstellend, hoe het met Rietje's vriendje ging. Ze had van kleine Rie het heele verhaal gehoord. Ze wist nu, hoeveel moeite hij gedaan had, om den bal terug te krijgen, en ook, dat hij heelemaal buiten zijn schuld van Rietje was afgeraakt.

Het meisje zei niet veel. Ze zag overal rond; ze had een pakje op den schoot, en daar scheen ze niet goed weg mee te weten. Eindelijk legde ze het bij Brammetje in bed. 'Daar!' zei ze, zonder meer; maar dat was genoeg.

Bram maakte het al open. Het waren druiven.

Hij kon het bijna niet gelooven, dat ze voor hem waren, maar het was toch zoo.

'Je hebt wel wat verdiend voor den schrik, vent!' zei juffrouw Schouten lachend, en toen, dat hij maar gauw weer beter moest worden en eens bij Rietje komen spelen.

Toen vroeg ze aan Grootvader wat de dokter gezegd had. Nu, heel ziek was Brammetje niet,

alleen maar wat zwak, hij moest flink melk drinken en eieren eten, en vooral frissche lucht hebben. Maar er was zoo weinig frissche lucht in Grootvaders kelder.

Juffrouw Schouten scheen over iets na te denken. Eindelijk zei ze: 'Over een week ga ik eens met Rietje naar mijn zuster, die in Abcou woont. Als Bram beter was, zoudt u me hem dan willen toevertrouwen? Dan kan hij meegaan. Dat is goed voor de kinderen; daar zijn ze den heelen dag buiten en mijn zuster zal er niet tegen hebben. Ik zal haar vanavond nog schrijven.'

Of Grootvader blij was, en Bram ook!

Maar hij moest natuurlijk eerst beter zijn, anders ging het niet.

O, hij was al beter, zei hij, en dat dacht hij ook. Maar toen juffrouw Schouten en de kleine meid weg waren, kwam de koorts weer op.

Juist kwam Tante met het drankje, dat hij gewillig innam, hoe bitter het ook was. Hij wou haar alles vertellen van het prettige vooruitzicht, maar Tante legde hem den vinger op den mond. Hij moest rustig zijn en slapen gaan. Toen gaf ze hem een paar druiven. Wat waren die heerlijk koel; hij liet ze langzaam in den mond smelten.

Ze leken wel ijs voor zijn brandende lippen!

En hij moest er bij denken aan Rie, die ze zoo aardig onhandig met een eenvoudig ‘daar!’ op zijn bed had gelegd. En ook aan de hartelijke juffrouw Schouten, en dat het zoo prettig was, dat iedereen nu wist, dat Rietje buiten zijn schuld verdwaald was.

Den volgenden dag was hij veel beter, en na drie dagen liep hij met Rietje in het zonnetje.

Wat hadden ze het druk over de aanstaande reis! Geen van beiden was nog ooit met de spoor uit geweest. Rietje wel eens, toen ze héél klein was, maar daar wist ze nu toch niets meer van.

Ze verlangden er zoo naar!

VIII.

De wrakke plank.

De kinderen zaten ieder voor een raampje in den waggon. Juffrouw Schouten, met haar mandje op den schoot, zat naast Rietje. Grootvader stond, op zijn mooist gekleed, aan den trein om Bram weg te brengen.

‘Nu, dag jongen, houd je maar goed! Zoet en gehoorzaam zijn, en den menschen geen last aandoen, hoor!’

Kleine Bram knikte. ‘Ja, Grootvader.’

‘Hier heb ik nog wat voor jou en voor Rietje,’ en de oude man haalde uit zijn zak een doorgevet papieren zakje. Heerlijke gevulde koekjes zaten er in.

Bram lachte, Rietje lachte, de kinderen gaven den ouden man, die ook goedig meelachte, een hand, en het portier werd dichtgegooid.

‘Wel bedankt voor wat u aan mijn jongen doet, juffrouw,’ zei Grootvader door het raampje.

‘Niets te bedanken!’ zei Rietje's moeder, en weg reed de trein.

Kleine Bram wuifde met zijn roodzijden pronk-zakdoek Grootvader toe, zoo lang hij kon. Toen ging hij weer zitten op de houten bank en keek met blijde nieuwsgierige oogen door het raampje naar buiten.

De kinderen genoten, als alle kinderen, die voor het eerst sporen. Bram besloot, als hij groot was, conducteur te worden, dan kon hij altijd reizen. Rietje scheen het te spijten, dat er voor meisjes ook niet zoo iets was, maar ze troostte

zich met de belofte van Bram, die zei, dat hij haar dikwijls op zijn reizen zou meenemen.

‘Is het niet slecht als de koekjes zoo schudden?’ vroeg Rie, die het zakje op de bank naast Bram in voortdurende beweging zag.

‘Ja, ze konden wel eens op den grond vallen,’ zei Bram, en met een blik op juffrouw Schouten, die haar volkomen toestemming gaf, namen Rie en hij er ieder een.

De rest werd bewaard voor de neefjes en nichtjes van Rietje.

Het is maar een kwartier sporen van Amsterdam naar Abcoude, en de trein hield dus al heel gauw stil.

‘Kijk eens, of je Tante ziet,’ zei juffrouw Schouten, en Rietje keek uit het raampje, en ze zag wel menschen op het perron, maar Tante niet.

Eindelijk, daar zag ze voor den neergelaten slagboom een dikke genoeglijke boerin met een wit kanten kap op het hoofd en een paar frissche roode wangen met kuiltjes er in. Ze stond maar te lachen en ze knikte met het hoofd, en aan iedere hand had ze een klein meisje met een roodbont schort voor. Die meisjes maakten zoenhandjes en wuifden en knikten maar recht voor

zich uit; blijkbaar wisten ze niet wie ze groeten moesten.

Die boerin was de tante van Rietje, en die kleine meisjes waren haar nichtjes, Dirkje en Trijntje.

Juffrouw Schouten hielp de kinderen den trein uit. Bram wou de spoormand dragen en Rietje den zak met koekjes.

Ze maakten kennis, en gingen samen naar Tante Annetje's huis.

Tante Annetje had zeven kinderen, Dirkje en Trijntje waren de eenige meisjes en de jongsten.

Drie jongens werkten al met vader mee op het land, de andere twee gingen school. Nu hadden ze vakantie.

Rie en Bram waren in het eerst niet zoo erg op hun gemak bij hun nieuwe kennissen. Willem en Henk, de twee neefjes, lieten ook niet veel los. Die zaten maar schuw achter de tafel, en zeiden op bevel schuchter goedendag.

Maar toen Tante elk een sneetje weitebrood en een kop melk gaf, toen deden ze hun best! En van lieverlede kwamen ook de tongen los.

‘Ga je mee naar buiten?’ stelde Willem voor. Nu, wat graag, Rie en Bram hadden al onrustig

op hun stoel geschuifeld, niet wetend wat te zeggen in dat vreemde huis, al was tante Annetje ook nog zoo aardig en vriendelijk.

Achter het huis was een tuin met anjelieren en goudbloemen, en daarachter een kleine boomgaard.

Daar stonden korte, breede pereboomen met kromgegroeide takken, die zwaar neerhingen en gestut moesten worden, dat ze niet breken zouden door de vracht van vruchten. Appelboomen ook, en een noteboom, een heel hooge, waarvan de bladen zoo heerlijk rieken.

‘Die moet je in je bed ophangen, die bladen,’ vertelde Henk, ‘dan heb je niks geen last van de muggen.’

Dirkje en Trijntje waren ook meegeloopen, die zochten elk een mooie gele dirkjespeer van den grond, die ze Rie en Bram aanboden.

Nu waren de kinderen gauw goede maatjes. De kleine boeren toonden veel bewondering voor Brams roodzijden zakdoek en voor zijn mooie pak. En Rie was er trotsch op, dat haar vrindje zoo netjes was, en diep in haar hart was ze blij dat ze hem hier niet kenden, zoo vuil en ongewasschen als hij vroeger op de stoep van zijn kelder zat.

‘Wil je onze varkens eens zien?’ vroeg Willem, met de waardigheid van een bezitter.

‘We hebben vier biggen.’

En tegelijk ging hij hen voor, den boomgaard door naar den slootkant.

Een tiental kippen stoven uit elkaar.

‘Kijk!’ zei hij en hij wees met de hand op de wei achter de sloot.

Daar lag het oude varken, de moeder, lang uitgestrekt tegen den modderigen slootkant, den snuit half begraven in den vochtigen, slikachtigen grond.

Rietje trok haar neus op; ze vond het een vies dier.

Maar de kleine biggen, daar had ze schik in!

Die waren zoo aardig blank en die hadden zulke grappige krulstaarten!

Wim en Henk zochten in het gras onder de boomen kleine onrijpe appelen, die gooiden ze voor de varkens neer. Rie zocht ook dapper mee, maar de dieren voeren, dat dorst ze niet. Ze was met de jongens de plank overgelopen, die over de sloot lag, dat was op zichzelf al een heel waagstuk; maar de biggetjes, hoe aardig zij ze ook vond, daar dorst ze niet zoo dicht bijkomen.

Ze had een ander vermaak gevonden, ze was aan het bloemen plukken met Trijntje en Dirkje. Er groeiden zulke lieve bloemen in de wei, madeliefjes en boterbloemen, en witte en roode klavers. Rie was heel blij, dat ze die maar zoo plukken mocht, dat was heel anders dan in het plantsoen.

Ze maakte een prachtigen bouquet, waaraan ze telkens rook, hoewel er niets aan te ruiken viel. Trijntje en Dirkje hielpen mee en brachten bloemen aan.

‘Hoor!’ zei Trijntje opeens. ‘Moeder roept!’

En jawel, daar stond tante Annetje aan den overkant en klapte in de handen.

‘Eten!’ zei Dirkje, want zoeven hadden ze maar zoo'n boterham bij wijze van voorproefje gehad.

Als haasjes liepen Dirkje en Trijntje de wei af en de plank over naar haar moeder toe. Die was al weer naar binnen gegaan.

Kleine Rie had nog niet heel veel zin. Ze was het niet gewend, om één uur te eten, en bovendien had ze in het geheel geen honger. Ze bleef bloemen plukken.

Bram was al met Henk naar binnen gegaan. Alleen Willem was nog achtergebleven.

‘Kom, Marietje; we moeten eten!’ riep hij haar toe. ‘Allo, gauw!’

Willem speelde altijd zoowat den baas over zijn jongere broers en zijn beide zusjes. Hij verlangde nu ook onmiddellijk gehoorzaamd te worden. Maar Rietje dacht er niet aan, naar hem te luisteren. Ze was het niet gewoon, door broers bedild te worden, en bovendien door haar Moeke een beetje verwend.

‘Je moet mee naar huis om te eten, ik zal het Moeder zeggen, hoor!’ riep Willem waarschuwend, en verontwaardigd dat Rietje niet de minste aandacht aan zijn herhaalde aanmaningen schonk, keerde hij zich om, liep den boomgaard door en op huis aan.

Zoodra Willem uit het gezicht was, hield Rietje met plukken op. Nu vond ze het niets aardig meer, daar alleen op het land. Ze liep gauw de wei af naar de plank toe. Ze schrok er van. Was ze maar meegegaan met de anderen! Hoe zou ze nu heel alleen die plank overkomen? Rietje had kunnen huilen, haar lippen begonnen al te beven.

Och, was ze toch maar gehoorzaam geweest en dadelijk meegekomen! Ze stond aan den kant met den eenen voet op de plank, toen opeens iets gebeurde dat Rietje van schrik deed verstijven.

Het logge dikke varken had zich opgericht. En langzaam kwam het nader, op Rietje af. En de kleintjes, de biggen, die kwamen ook met groote sprongen achter de moeder aan.

Rie liep weg, zoo hard ze kon, maar och, het groote nieuwsgierige dier volgde haar en de biggen ook. Rie gilte het uit van angst, ze dacht maar al, dat het vuile beest haar nog op de hielen zat.

Maar dat had zich na een poosje weer neergelegd en zijn kinderen waren ook teruggekomen.

Rie liep maar aldoor verder, voorbij de varkens dorst ze niet meer, en op geen andere manier kon ze bij de plank komen. Daar zag ze wat verder een andere plank. Het was een heel smalle, en ze kwam uit in een grappig huisje van traliewerk. Er was een schuin dak op, net als op een echt huis, maar alles was van ijzerdraad gemaakt. Achteraan was nog een houten gebouwtje, keurig groen met wit geschilderd. De deur stond open, en drie kleine donzige kuikentjes kwamen er uitwippen.

‘Dat is een kippenhok,’ dacht Rie, en voor die aardige kleine kuikens was ze volstrekt niet bang. Ze wou de plank overgaan, dan zou ze vanzelf wel in den kippenloop, en dan door het deurtje naar buiten komen.

Heel, heel voorzichtig deed ze een paar stappen op de smalle plank. Ze was zoo bang, haar hart klopte.

De plank stond niet vast, ze wankelde toen Marietje er op liep. Daar kwaakte een kikvorsch. Kwek, kwek!

Kleine Rie beet zich op de lippen van angst. Ze stond nu middenop en dorst niet heen of weer. Krak, krak! zei de plank. Het was blijkbaar een oude en zwakke, die alleen voor de kippen was neergelegd. En nog eens, nog harder: krak!

Marietje gaf een gil.

IX.

Slot.

Bram en Henk stonden voor de deur van de huiskamer.

‘Moeder, moeten we dadelijk eten of kan ik nog even de konijnen laten zien?’ vroeg Henk.

‘Ga je gang maar,’ zei tante Annetje, ‘k ben nog aan het dekken!’

Dirkje en Trijntje gingen ook mee.

‘Waar is Rietje?’ vroeg Bram.

Trijntje trok de schouders op. ‘Met Willem op het land,’ zei Dirkje, die een jaar ouder was dan haar zusje en meer bijdehand.

Henk deed de deur van de schuur open en wees Bram het ongeschilderde, van oud hout gemaakte konijnenhok.

‘Dat is Trui,’ zei hij, op een vet rond diertje wijzend, dat nieuwsgierig door de tralies kwam gluren. ‘En daar heb je Grietje en Janepie.’

‘Hoe heet die?’ vroeg Bram, die dien naam nog nooit gehoord had.

‘Janepie!’ zei Henk, ‘we hebben haar van Tante gekregen. Tante heet Jane Pieterella, en nu heet zij ook Janepie!’

Het werd Bram nu alles heel duidelijk. ‘En die?’ vroeg hij, op een spierwit diertje wijzend dat achter in zijn hokje zitten bleef, maar toch zijn snuitje met zenuwachtige snelheid bewoog en levendig rondgluurde met zijn heldere oogen.

‘Dat is Annemietje!’ zei Henk, ‘dat is het aardigste. - Dit,’ (zoo werd Dirkje meestal genoemd) ‘Dit, geef eens wat bladen uit die mand.’

Dirkje deed het en Trijntje hielp ook mee. De

koolbladen, die blijkbaar al een heelen dag gelegen hadden, zagen er slap en verflenst uit. Maar de konijnen aten toch gretig.

‘We zullen straks wat gras voor jelui snijden, hoor!’ zei Henk goedig.

Nu kwam Willem ook de schuur in, met een boos gezicht, de handen in de zakken.

‘Waar is Rietje?’ vroeg Bram dadelijk.

‘Weet ik het!’ Willem keerde hem onverschillig den rug toe. ‘Ze wou niet meekomen!’

‘Nu, wat zeg je van de konijnen?’ vroeg tante Annetje, die de kinderen halen kwam.

Bram zei er niets van. Zoekend keek hij links en rechts en toen in de verte. ‘Wil ik haar eens gaan zoeken?’ vroeg hij; zijn stem klonk ongerust.

‘Wie?’ vroeg Tante, en toen: ‘Heb jelui Rietje niet meegebracht?’ Trijntje en Dirkje zagen elkaar onnoozel aan, die waren nog zoo klein. Zonder bedenken waren ze maar gehoorzaam komen aanlopen, toen Moeder haar geroepen had.

‘Ik heb het haar gezegd,’ zei Willem nu, ‘maar ze gaf er niet om; ze wou niet komen!’

Juffrouw Schouten kwam ook aanlopen.

‘Ben je nu wel dwaas, jongen, laat je dat kind alleen!’

En weg liep tante Annetje, gevolgd door Rie's moeder, om de kleine te roepen. Bram was al vooruitgelopen, den boomgaard door, de plank over. Hij zag niets. 'Rietje!' riep hij. 'Rie - ie - tje!' Maar er kwam geen antwoord.

Dikke tante Annetje kwam ook de plank over-geschommeld. Ze tuurde met de hand boven de oogen voor zich uit, en joeg de varkens weg. Nergens, nergens op de heele wei, zoo ver het oog reikte, was Marietje te zien.

'Waar mag ze wezen?' vroeg juffrouw Schouten angstig.

'Mogelijk toch naar binnen gegaan, maak je maar niet ongerust!' zei haar zuster. Maar die was zelf toch ook erg bezorgd. Ze stuurde alle kinderen uit om te zoeken, en zelf liepen ze het heele huis door van den kelder tot den zolder, - tevergeefs.

'Heb jelui in de schuur gekeken, of ze daar soms is?' vroeg tante Annetje, die een kleur als vuur had.

Ja, dat hadden ze; maar juffrouw Schouten en haar zuster gingen toch kijken.

Toen weer de plank over en het land op.

'Kijk Bram eens!' riep juffrouw Schouten ontsteld, 'wat doet die daar?'

Bram stond in de verte met een doodsbleek gezicht met een grooten stok in het water te roeren.

Toen de twee vrouwen kwamen aanloopen, wees hij haar, zonder iets te zeggen, op iets dat op het water dreef: kleine, halfverlepte bloemen, madelieven, boterbloempjes en roode en witte klavers, alle met korte steeltjes, juist zooals ze door Marietje geplukt waren.

‘Mogelijk is ze bij het kippenhok bij de burenen!’ zei tante Annetje, hoewel ze het ergste vreesde. Rietje's moeder snikte, de tranen stroomden haar langs de wangen.

‘Och, mijn kind, mijn arm kind!’ riep ze.

Oom Arie en zijn zonen Piet en Geurt kwamen ook van verre toelopen.

Mogelijk was ze in het kippenhok! Dat had Bram gehoord, en in een wip stond hij op de plank. Hij wilde er over en zelf kijken; maar de plank brak, en daar lag Brammetje in de sloot.

Heel erg was het niet, want de sloot was heel ondiep en gauw hadden Geurt en Piet hem er uitgehaald.

Juffrouw Schouten stond nog altijd te huilen.

‘Maak je maar niet bezorgd!’ zei oom Arie,

‘in de sloot ligt ze niet, dan zouden we haar wel zien. Je merkte het zelf aan Brammetje, die stond er tot het middel toe in. Kijk maar zelf, je kunt den bodem zien.’

‘Maar die bloemen dan?’ vroeg Rie's moeder, die tevergeefs tegen haar tranen streed.

‘Ja, dat weet ik niet. Maar wil ik je eens wat zeggen, ik zal eens hiernaast bij dokter Van Doorn gaan hooren, en wat dien kleinen natten bengel betreft, die moet naar huis en verschoond!’

Oom Arie had gelijk. Geurt en Piet namen Bram tusschen zich in en liepen hard met hem naar huis.

Een oude grijze heer kwam hen tegemoet. Hij droeg een meisje op den arm dat vroolijk de volle handjes in de hoogte stak. Die oude heer was de dokter, het kleine meisje, Marietje.

Toen ze de plank hoorde kraken, was ze zoo hard ze kon naar den overkant geloopt, gelukkig zonder te vallen. Toen stond ze in het kippenhok. Kakelend waren de kippen op haar afgekomen en Marietje was luidkeels gaan huilen. De oude dokter, die in den tuin bezig was den wingerd op te binden, was toegeschoten, had Marietje uit haar gevangenis verlost en haar mee naar binnen

genomen. Daar had zijn vrouw de kleine met zoete woorden en lekkers gesust, en nu kwam hij haar vroolijk terugbrengen.

Of juffrouw Schouten en tante Annetje en kleine Bram ook blij waren!

Kleine Bram kreeg schoon goed aan van Henk, dat hem veel te ruim was. Eerst wou tante Annetje hem een poosje naar bed brengen, maar hij zei dat het volstrekt niet noodig was; toen kreeg hij een plakje sukadekoek voor den schrik, dat hij smakelijk opat.

Maar wat hem het meest plezier deed, was dat juffrouw Schouten hem op iedere wang een zoen gaf, en dat ze hem met tranen in de oogen bedankte, dat hij zooveel moeite gedaan had voor Rietje. Het speet haar zoo, dat hij nu zelf in het water gevallen was. - Maar dat had niets te beduiden, Bram was er goed afgekomen.

's Middags speelde hij alweer dapper mee en rolde met de jongens in het gras. Al heel gauw begon hij tegen de jongens op te eten, het werd een wedstrijd wie het meest at. En melk kon hij drinken zooveel hij maar wilde.

Het was een heerlijk leventje voor Bram en Rie!

Den heelen dag speelden ze buiten in het gras,

of ze stoeiden in het hooi. Dikwijls mochten ze ook met oom Arie mee, boven op den wagen, - het was juist in den hooitijd.

Eens werden ze ook bij den dokter verzocht. Die had bessen en frambozen in den tuin, en de kinderen mochten er van plukken zooveel ze maar wilden.

De buitenlucht deed Rie en Bram zóóveel goed, dat, toen de week om was, juffrouw Schouten alleen vertrok. Rie en Bram mochten nog een weekje blijven.

Of ze ook plezier hadden! Ze zouden wel altijd buiten willen zijn. Hun wangen werden bruin van de zon en rond van de melk. Ze deden niets dan spelen en pret maken en hun oogen glinsterden van plezier.

Toen eindelijk de dag van heengaan toch gekomen was, bracht tante Annetje hen naar den trein.

‘Je mag nog eens weerkomen, hoor,’ zei ze tegen de kinderen, ‘je hebt goed opgepast.’ Henk en Willem en Trijntje en Dirkje waren allen meegegaan om hen weg te brengen.

‘Ze zitten er toch nog wel in?’ vroeg Henk, op een spoormand wijzend, die tusschen Bram en Rietje in stond.

‘Ja,’ zei Bram, ‘ik hoor ze, ik dank je nog wel.’

Toen reed de trein weg. Rie en Bram zagen elkaar aan. Ze vonden het toch ook prettig, dat ze nu weer naar huis gingen. En ze hadden van Willem en Henk ieder een konijntje gekregen, dat konden ze nu, ieder op zijn binnenplaatsje, verzorgen.

Dat was een aardige herinnering.

Boer Schouten en Brams grootvader stonden de kleinen op te wachten.

‘Wat ben je dik geworden!’ zei Grootvader, terwijl hij den kleinen man met trots bezag.

‘Je bent een flinke jongen,’ zei boer Schouten nu ook, ‘geef me een hand, je moet maar dikwijls bij Rietje komen spelen!’

Bram en Rie liepen voorop, de spoormand met de konijnen tusschen hen in. Zoo kwamen ze hun oude straat instappen, als twee goede vrienden.

De buurt had nu niets meer tegen de vriendschap der kinderen. In het oog van de jongens was Bram nu een held. Had hij niet voor zijn vriendinnetje zijn leven gewaagd?